

Penningpolitisk rapport februari 2017

S V E R I G E S R I K S B A N K

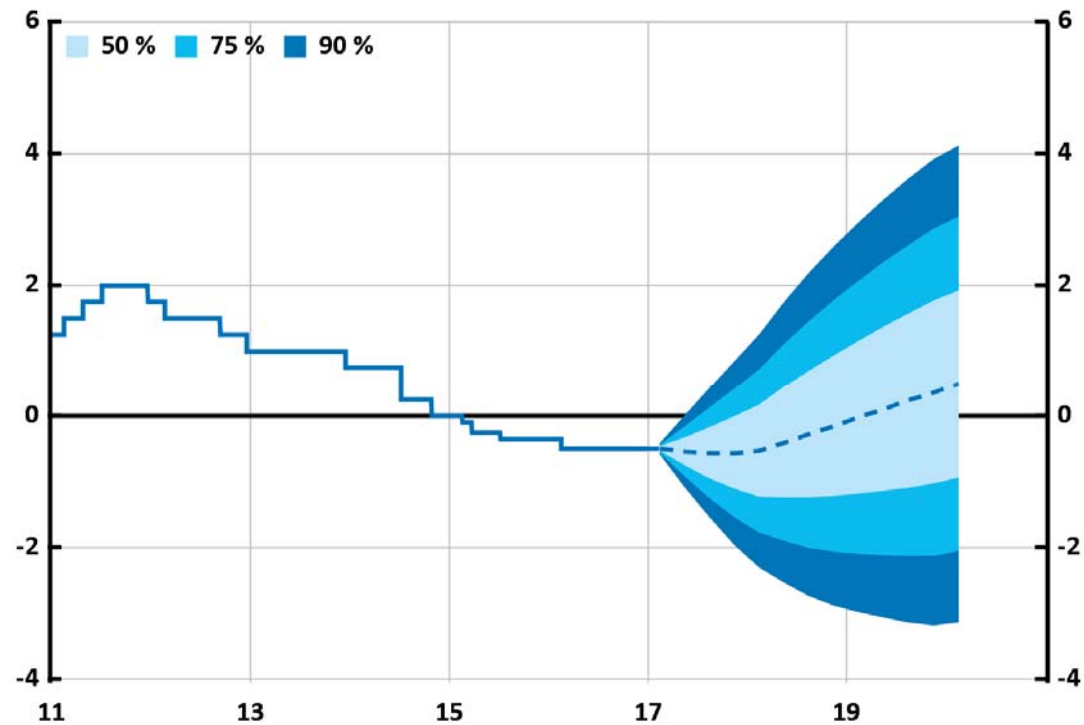
Kapitel 1

S V E R I G E S R I K S B A N K

Diagram 1.1. Reporänta med osäkerhetsintervall

Procent

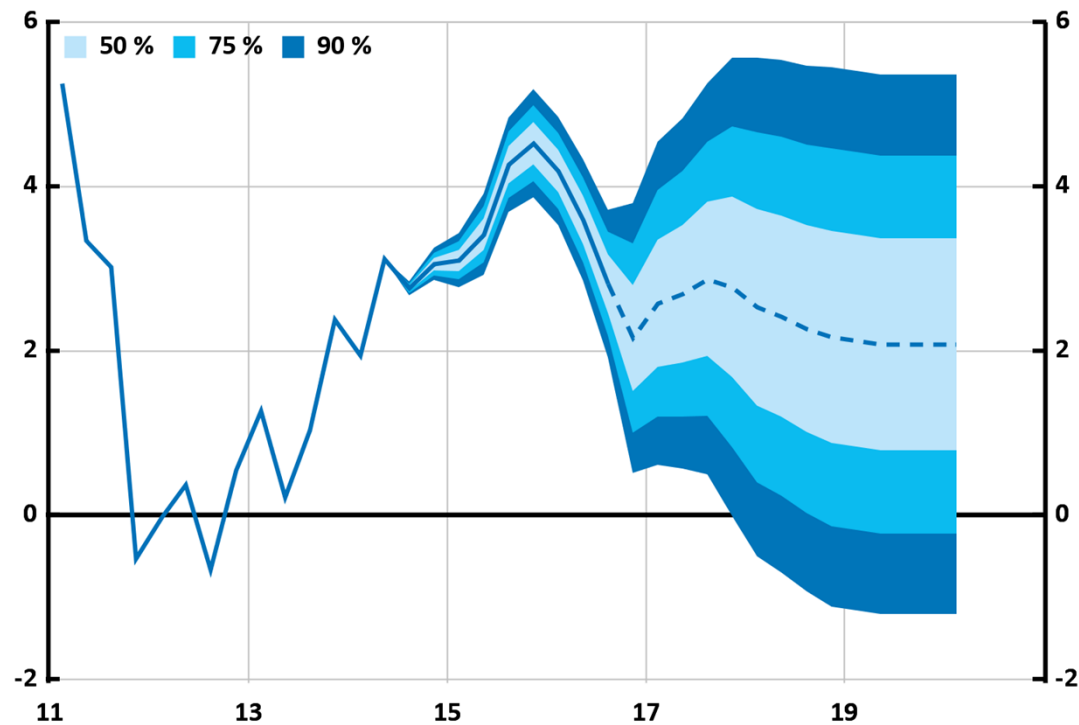
Anm. Osäkerhetsintervallen är baserade på Riksbankens historiska prognosfel samt på riskpremiejusterade terminsräntors prognosfel för perioden 1999 till dess att Riksbanken började publicera prognoser för reporäntan under 2007. Osäkerhetsintervallen tar inte hänsyn till att det kan finnas en nedre gräns för reporäntan. Utfall är dagsdata och prognos avser kvartalsmedelvärden.

Källa: Riksbanken

Diagram 1.2. BNP med osäkerhetsintervall

Årlig procentuell förändring, säsongrensade data

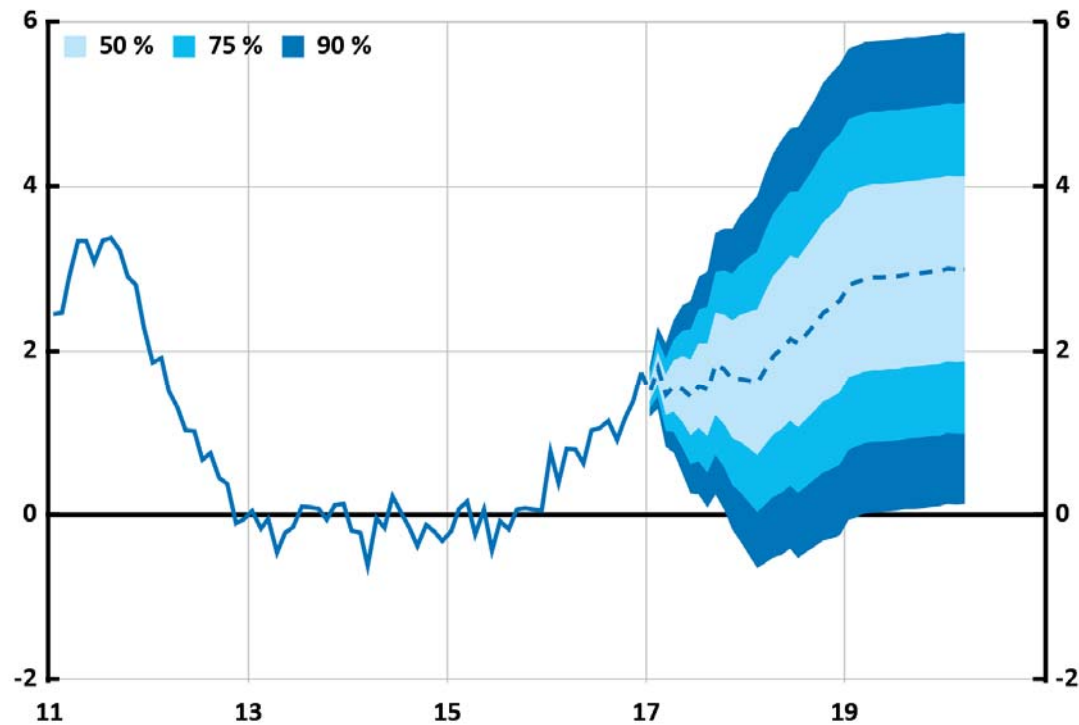

Anm. Osäkerhetsintervallen är baserade på Riksbankens historiska prognosfel. För BNP råder det osäkerhet även om utfallen eftersom nationalräkenskaperna revideras flera år efter första publicering.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 1.3. KPI med osäkerhetsintervall

Årlig procentuell förändring

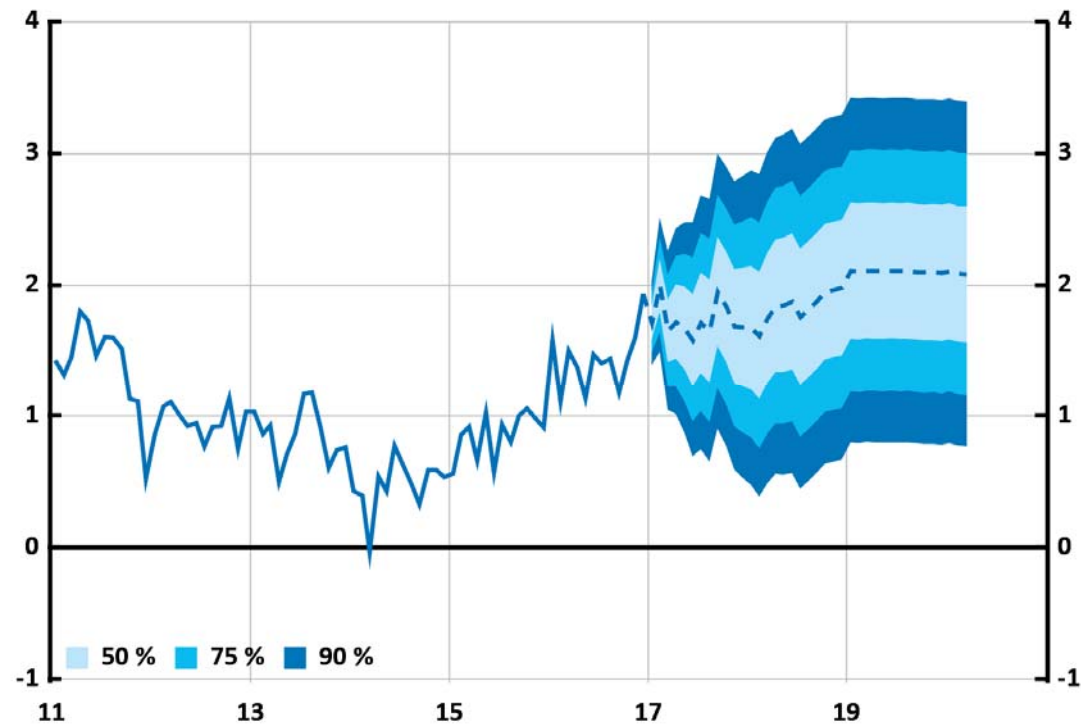

Anm. Osäkerhetsintervallen är baserade på Riksbankens historiska prognosfel.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 1.4. KPIF med osäkerhetsintervall

Årlig procentuell förändring

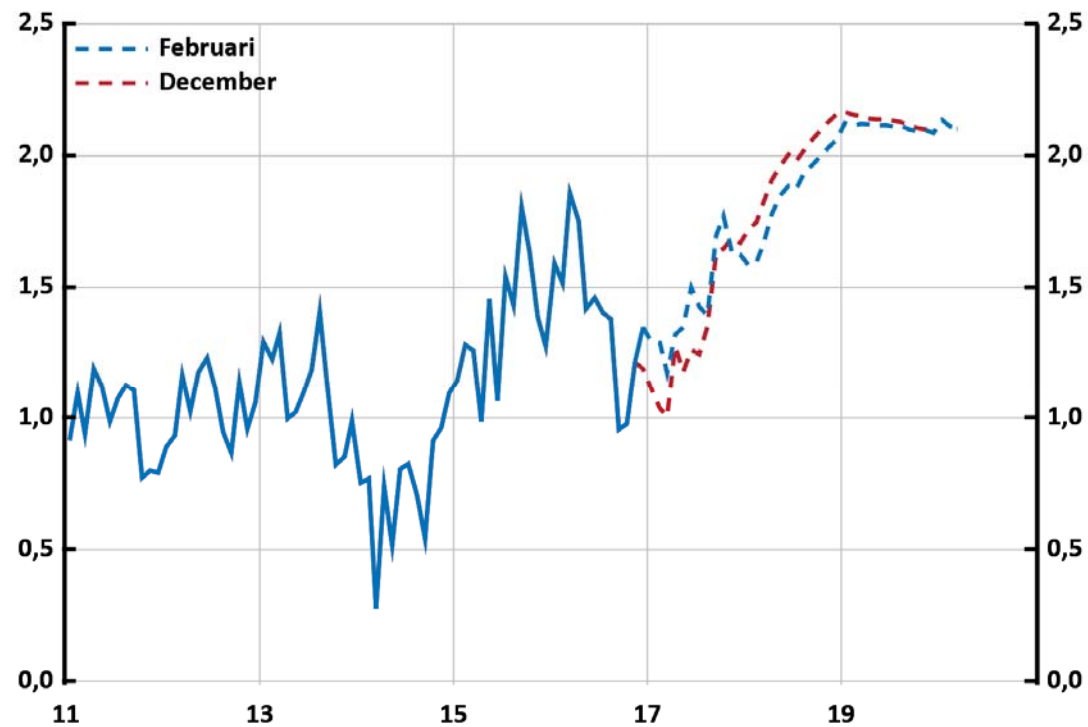

Anm. Osäkerhetsintervallen är baserade på Riksbankens historiska prognosfel. KPIF är KPI med fast bostadsränta.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 1.5. KPIF exklusive energi

Årlig procentuell förändring

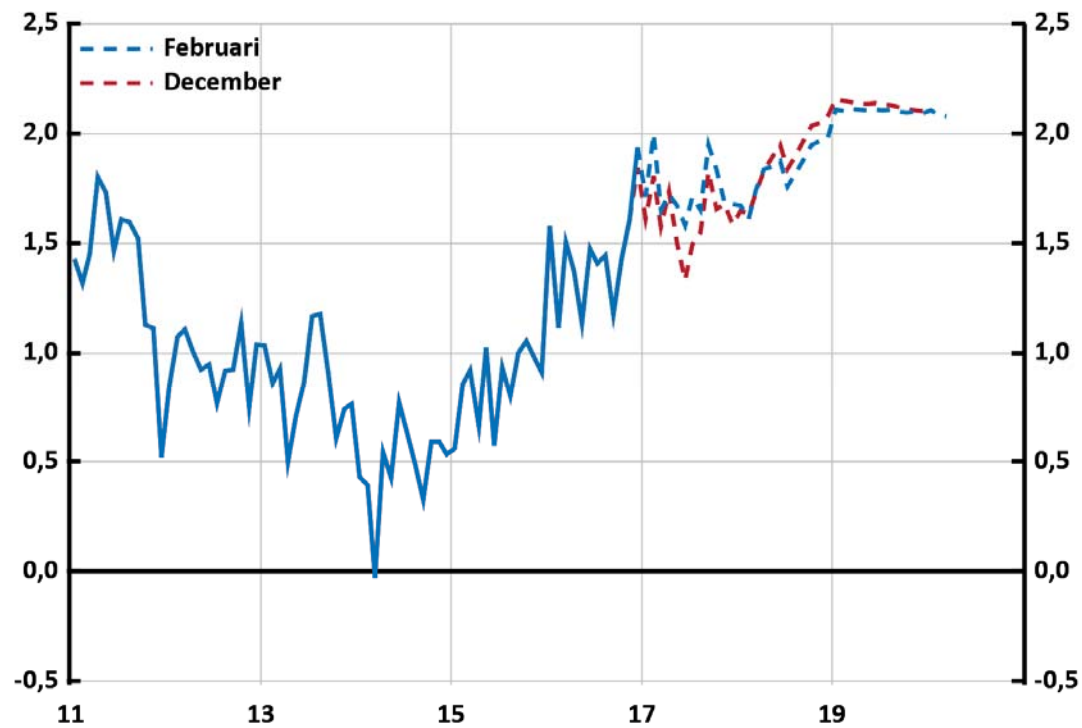

Anm. KPIF är KPI med fast bostadsränta.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 1.6. KPIF

Årlig procentuell förändring

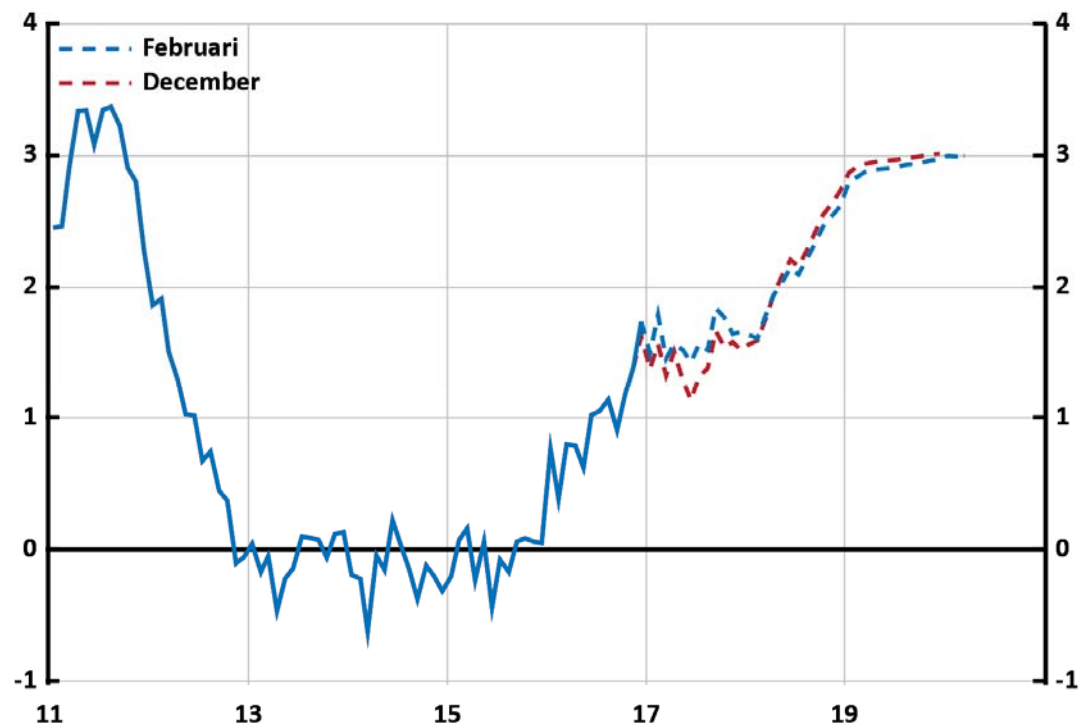
Anm. KPIF är KPI med fast bostadsränta.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 1.7. KPI

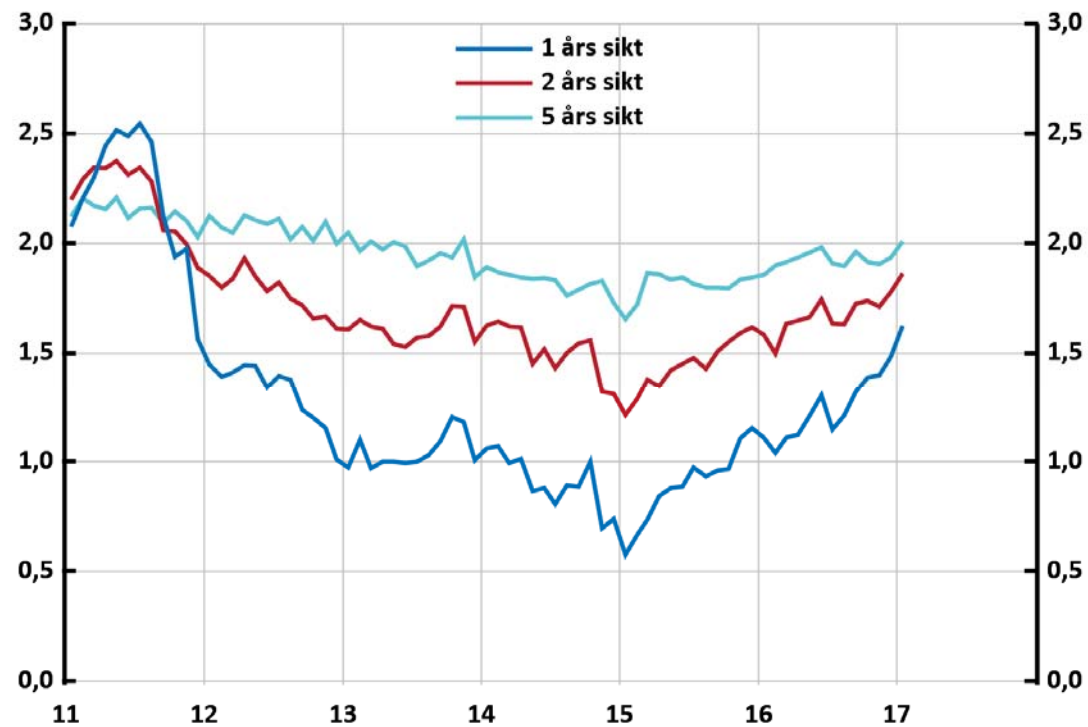
Årlig procentuell förändring

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 1.8. Inflationsförväntningar bland penningmarknadens aktörer

Procent, medelvärde

Källa: TNS Sifo Prospera

Diagram 1.9. Konkurrensvägd nominell växelkurs, KIX

Index, 1992-11-18 = 100

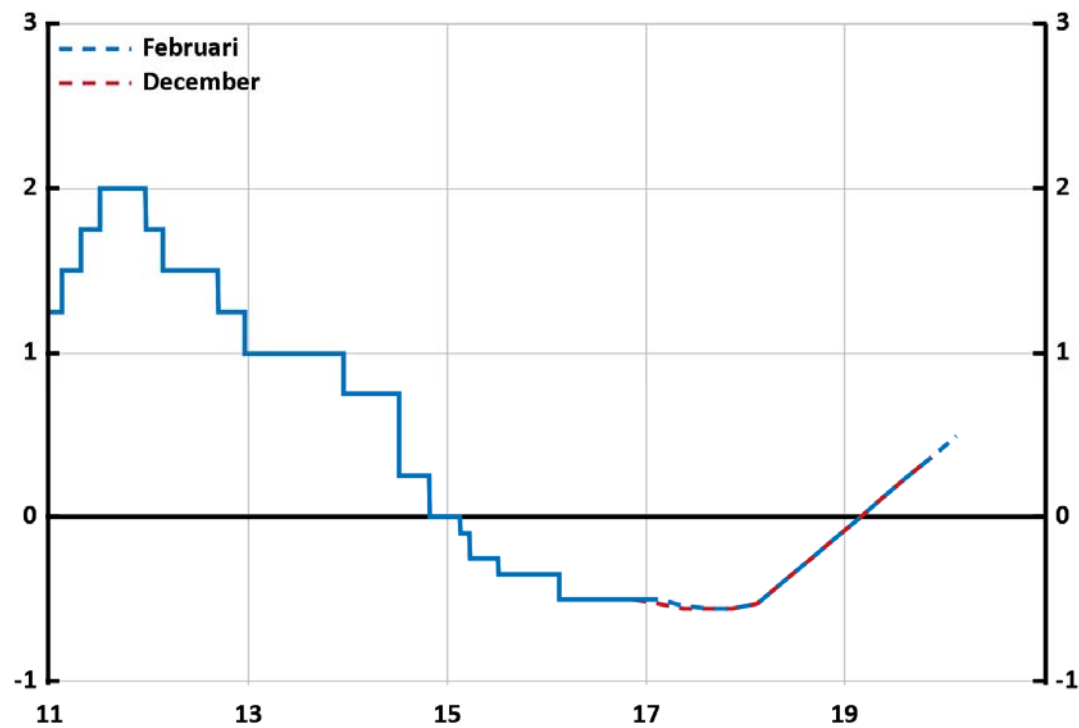

Anm. Utfall är dagsdata och prognoser avser kvartalsmedelvärden. KIX är en sammanvägning av länder som är viktiga för Sveriges transaktioner med omvärlden.

Källor: Nationella källor och Riksbanken

Diagram 1.10. Reporänta

Procent

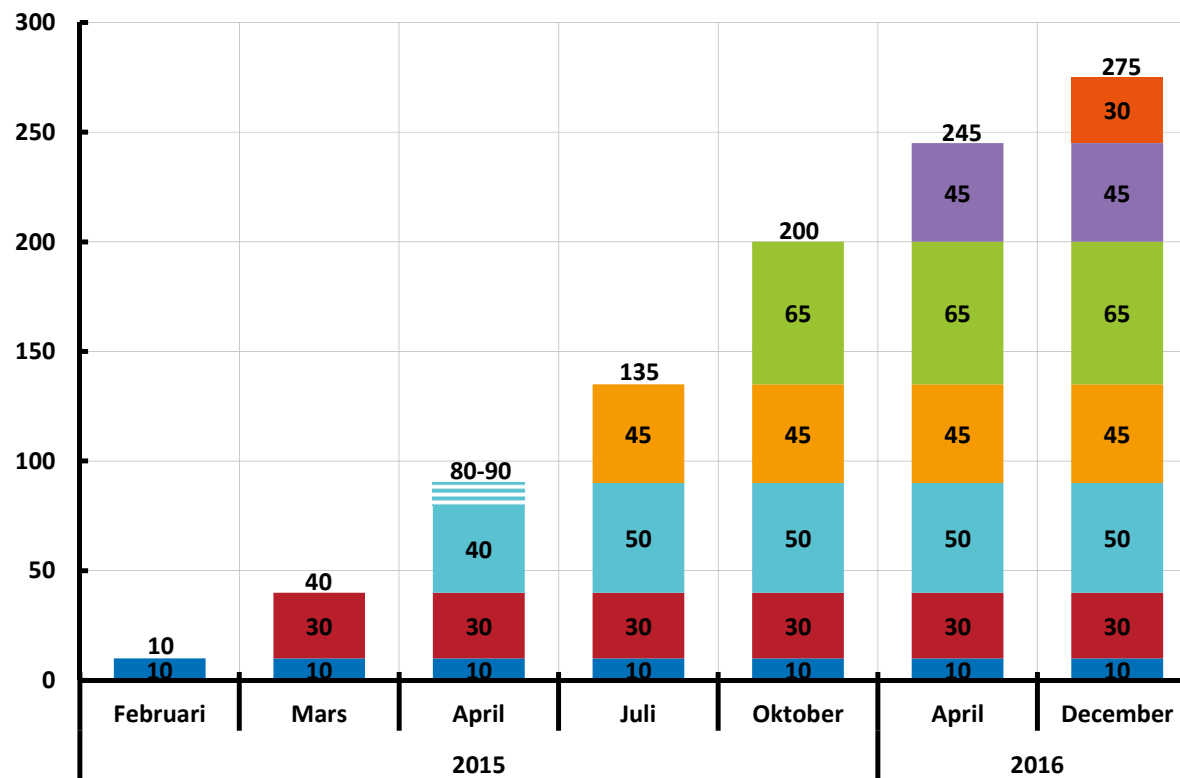

Anm. Utfall är dagsdata och prognoser avser kvartalsmedelvärden.

Källa: Riksbanken

Diagram 1.11. Riksbankens beslutade köp av statsobligationer

Miljarder kronor

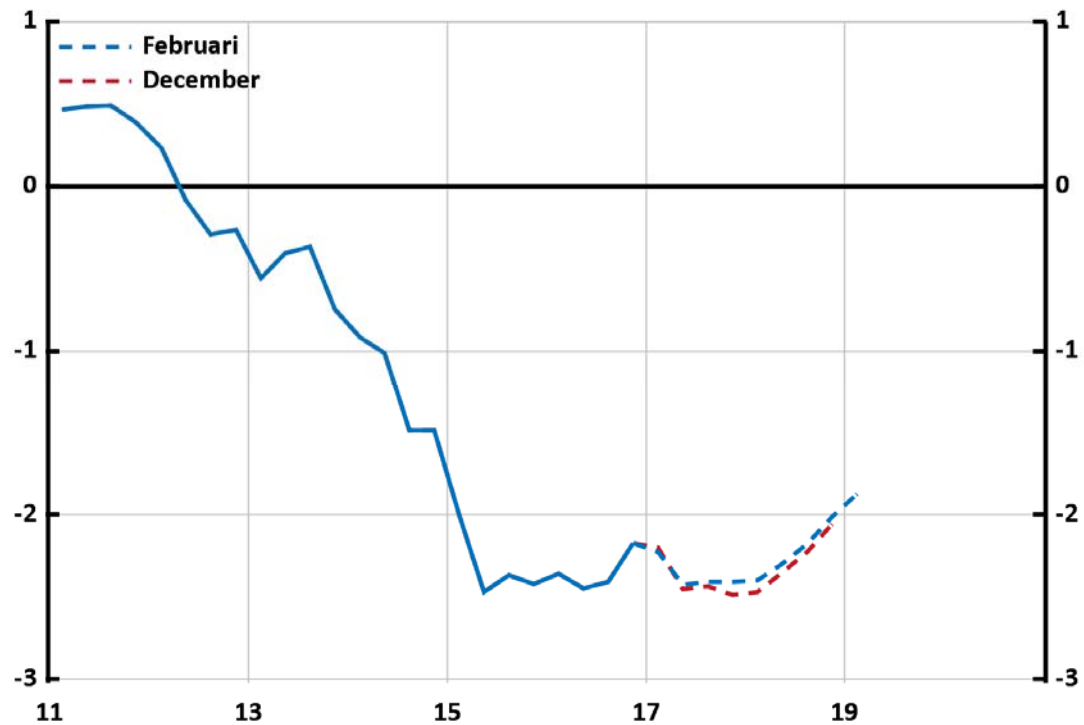

Anm. Köpen av statsobligationer, exklusive återinvesteringar, kommer att pågå till mitten av 2017.

Källa: Riksbanken

Diagram 1.12. Real reporänta

Procent, kvartalsmedelvärden

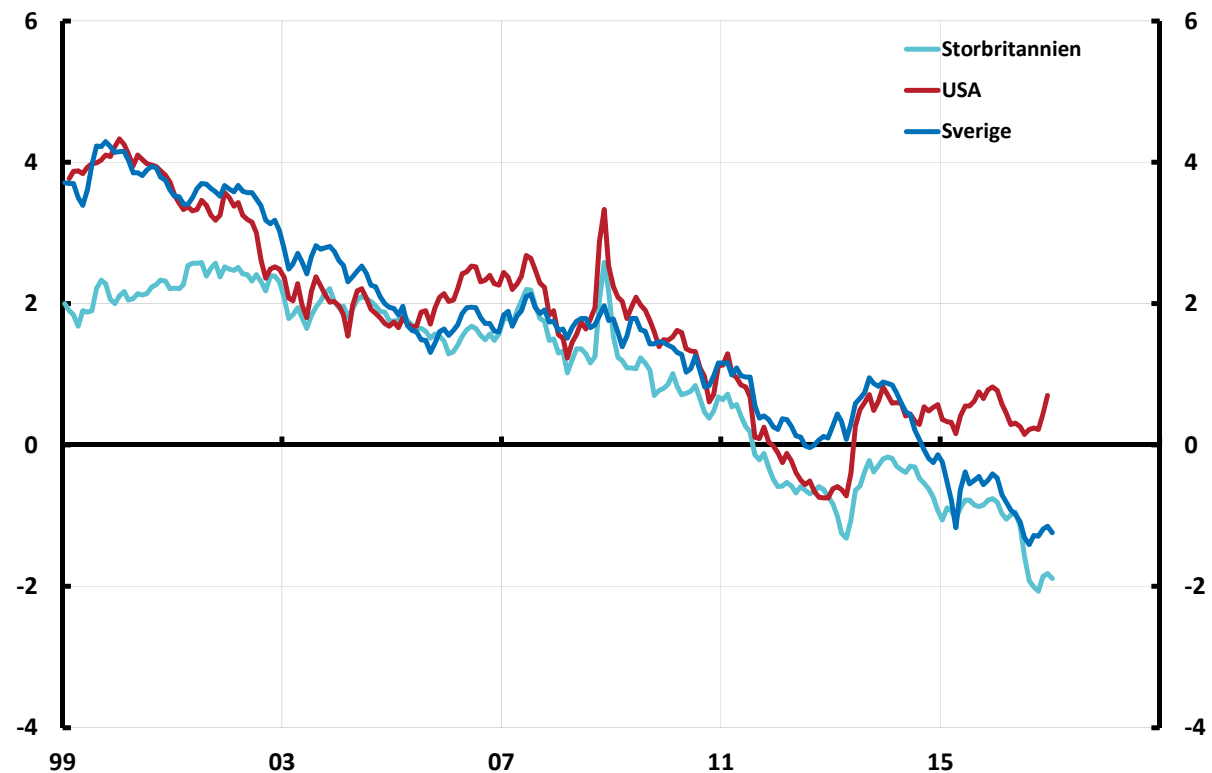

Anm. Den reala reporäntan är beräknad som ett medelvärde av Riksbankens reporänteprognos för det kommande året minus inflationsprognosen (KPIF) för motsvarande period.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 1.13. Realräntor

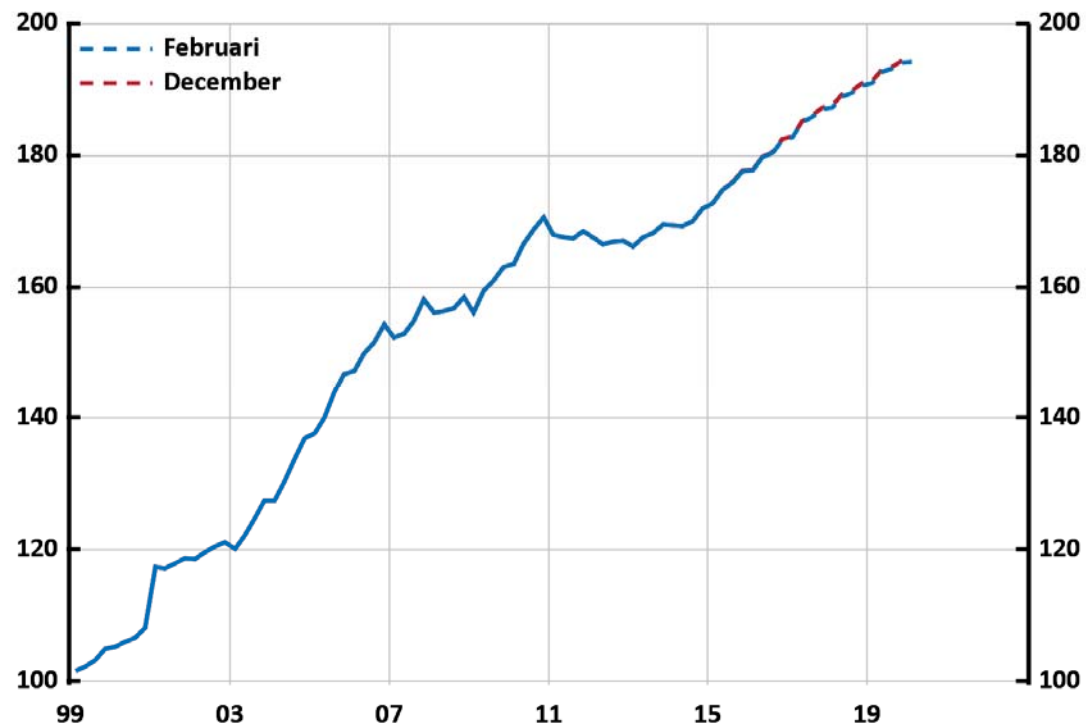

Anm. 10-årsränta på reala statsobligationer i Sverige, Storbritannien och USA. Svenska realräntan är nollkupongsräntor interpolerade från obligationskurser med Nelson-Siegel-metoden.

Källor: Bank of England, Federal Reserve, Thomson Reuters och Riksbanken

Diagram 1.14. Hushållens skulder

Procent av disponibel inkomst

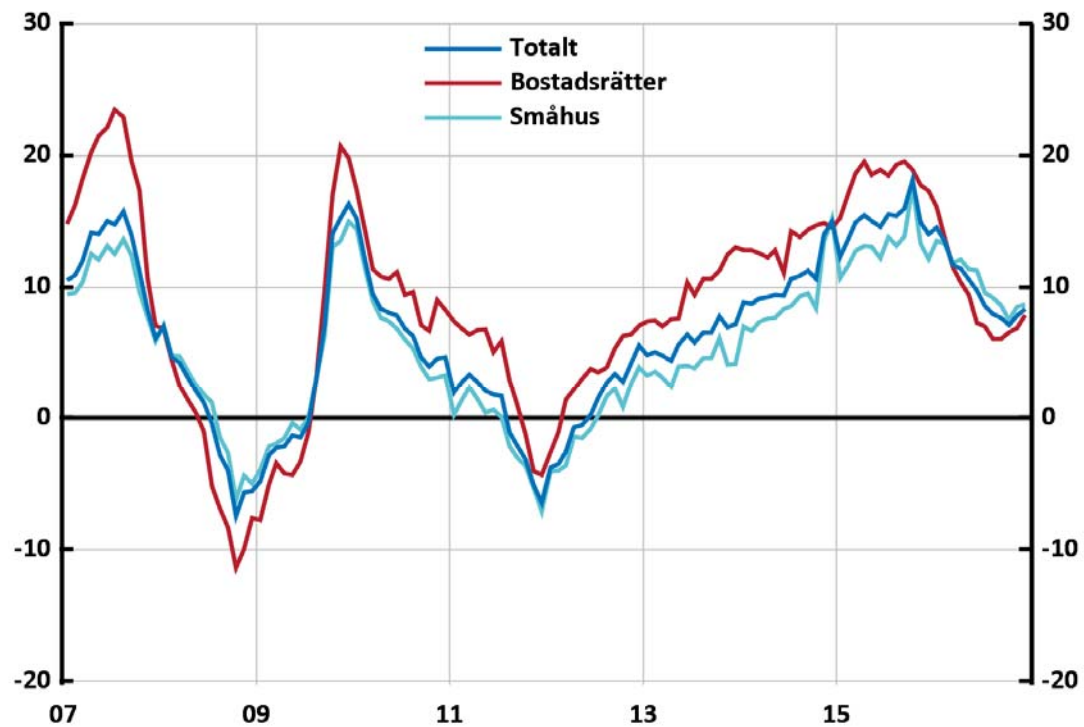

Anm. Hushållens totala skulder som andel av deras disponibla inkomster summerade över de senaste fyra kvartalen.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 1.15. Bostadspriser

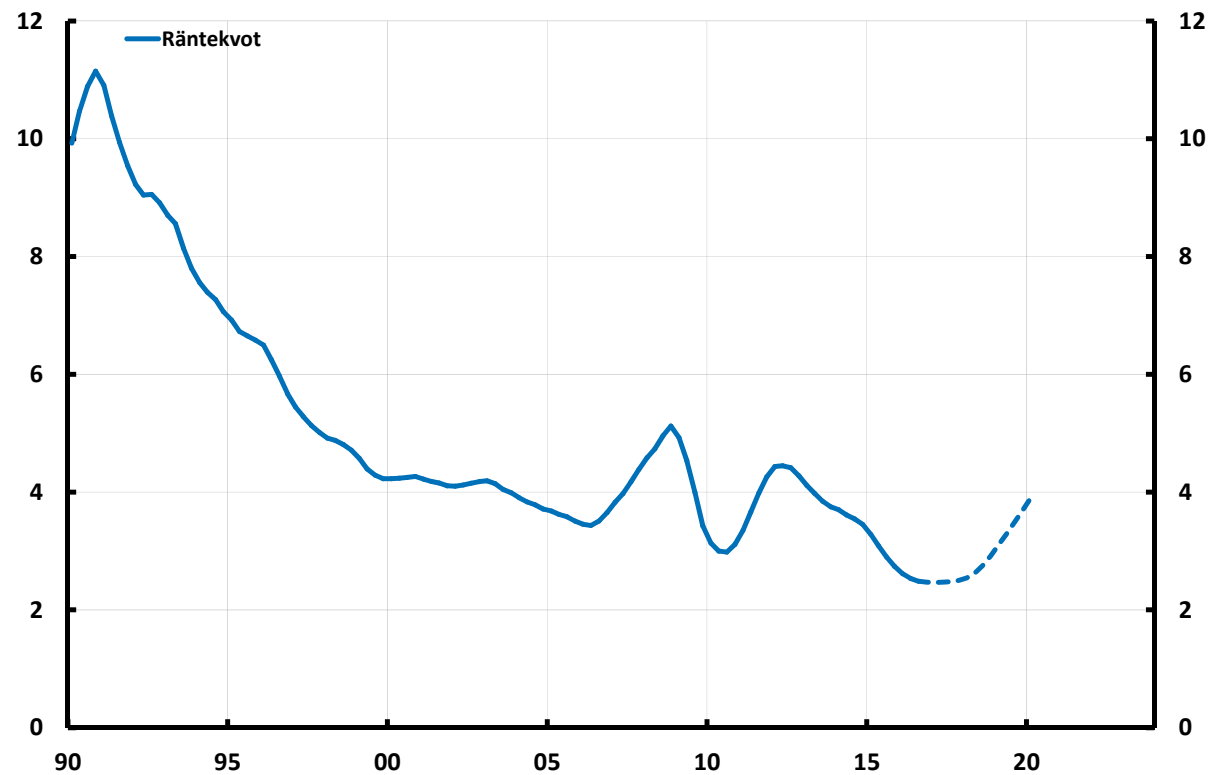
Årlig procentuell förändring

Källa: Valueguard

Diagram 1.16. De svenska hushållens räntekvot

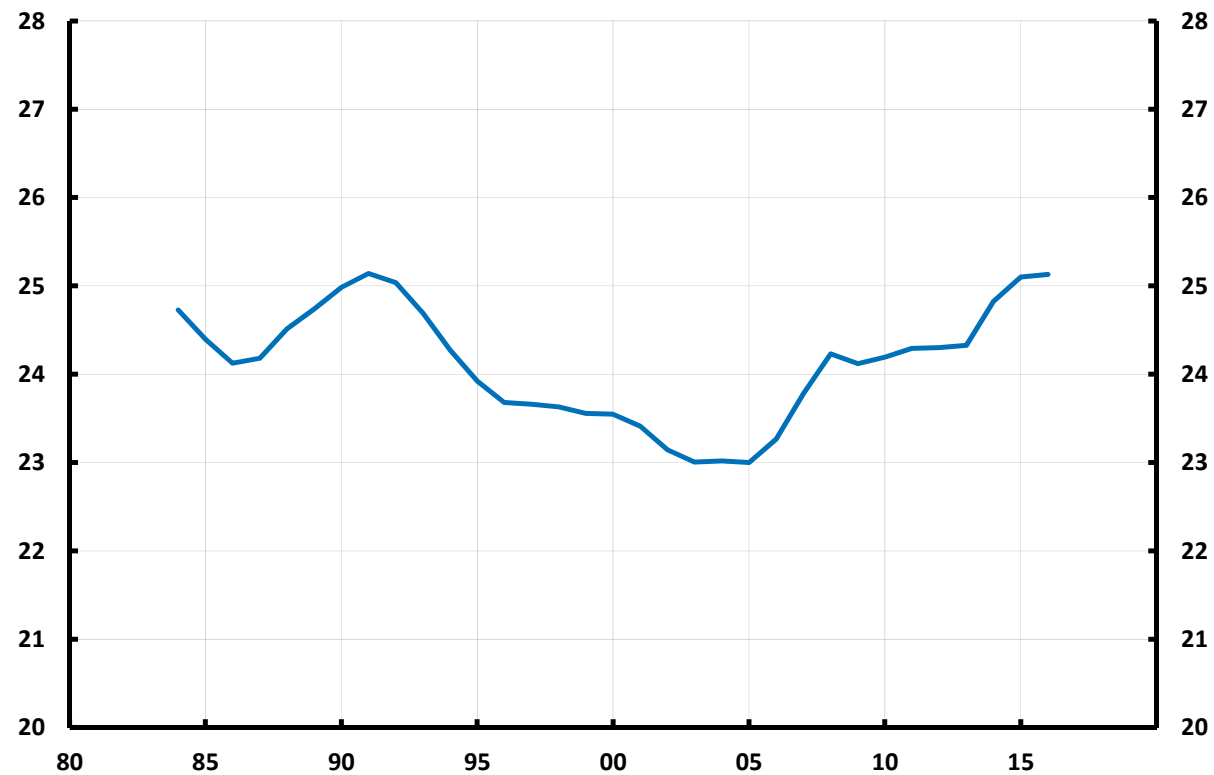
Procent, ränteutgifter som andel av disponibel inkomst

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 1.17. Globala investeringar

Andel av Global BNP

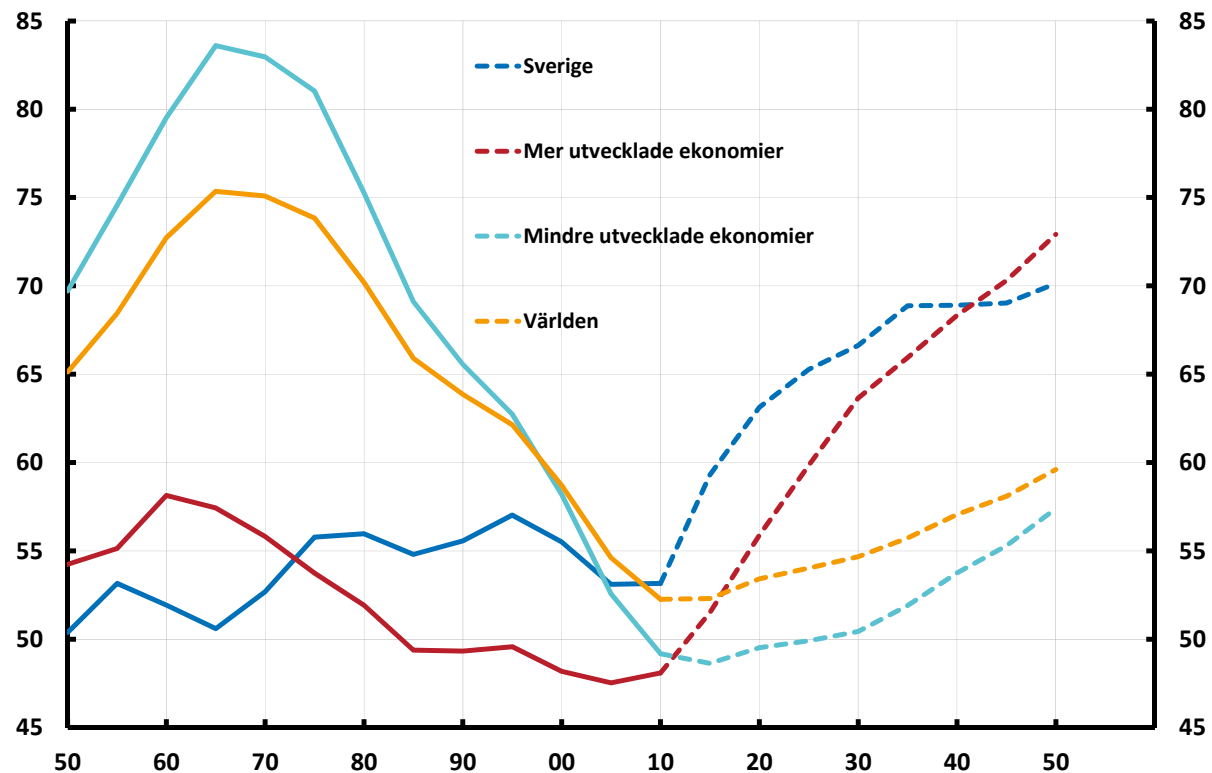

Anm. Löpande priser, 5 års glidande medelvärde.

Källa: IMF

Diagram 1.18. Yngre och äldre som andel av befolkningen

Procent

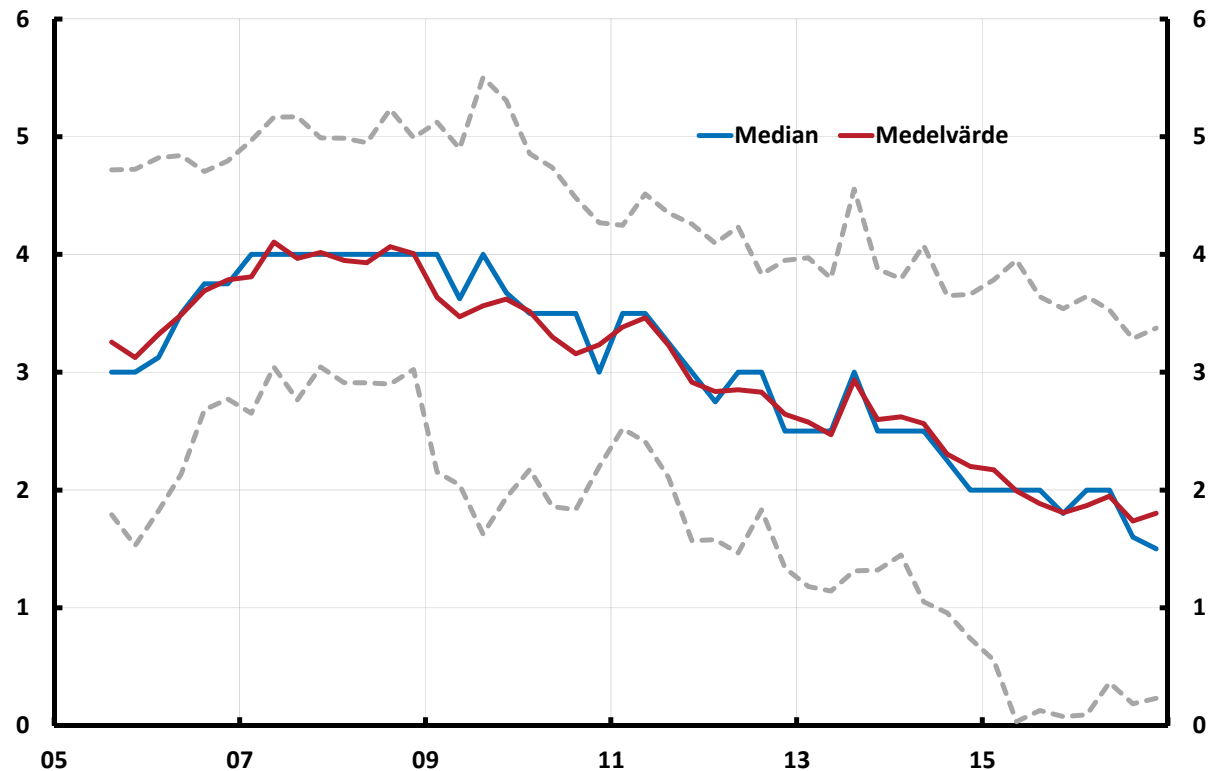
Anm. Befolkningen i åldersgrupperna 0-14 år och över 65 år som andel av befolkningen 15-64 å. Data på 5-års frekvens och observationen för 2015 är en uppskattning.

Källa: FN

Diagram 1.19. Marknadsaktörernas förväntningar om nivån på reporäntan om 5 år

Procent

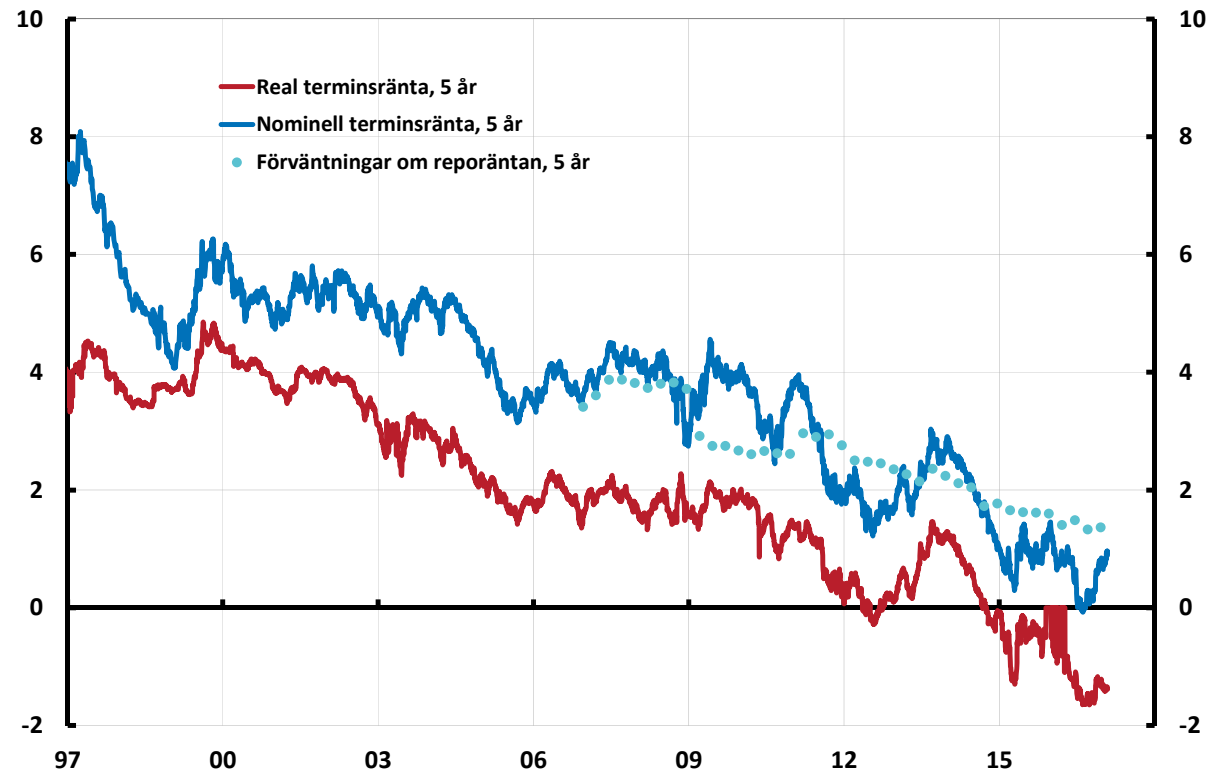

Anm. Enkätvar mellan juni 2005 och november 2016. Streckade grå linjer avser +7- 2 standardavvikelser och illustrerar spridningen i enkätsvaren.

Källor: TNS Sifo Prospera och Riksbanken

Diagram 1.20. Nominella och reala terminsräntor, 5 års sikt

Procent

Källor: TNS Sifo Prospera och Riksbanken

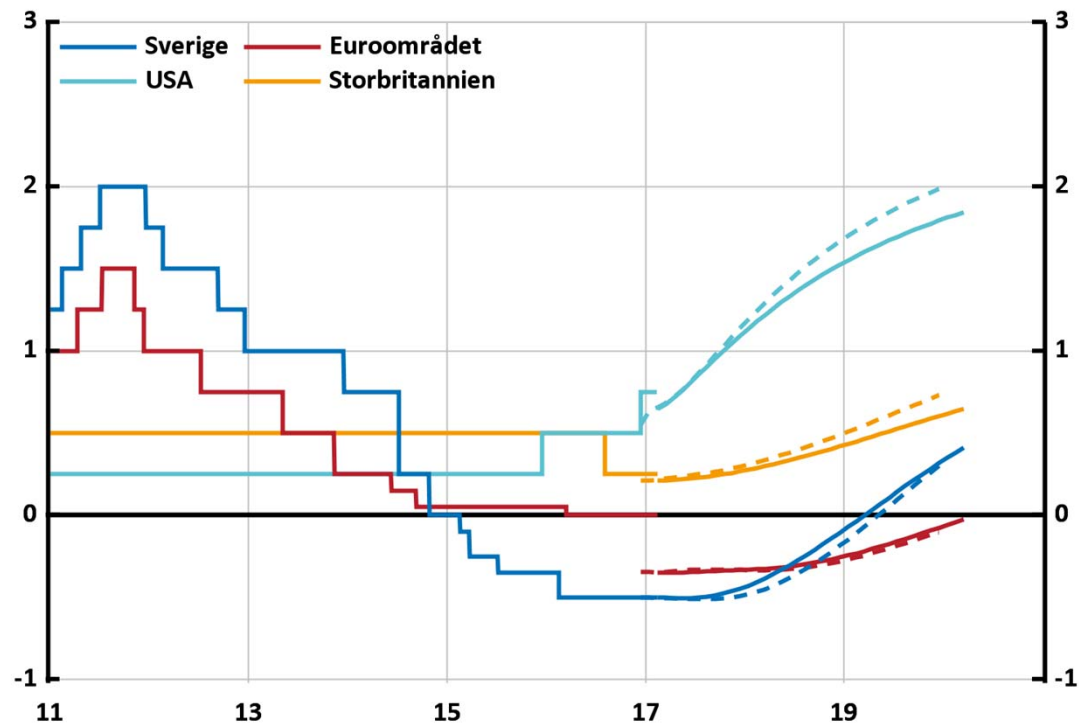
Kapitel 2

S V E R I G E S R I K S B A N K

Diagram 2.1. Styrräntor och ränteförväntningar enligt terminsprissättning

Procent

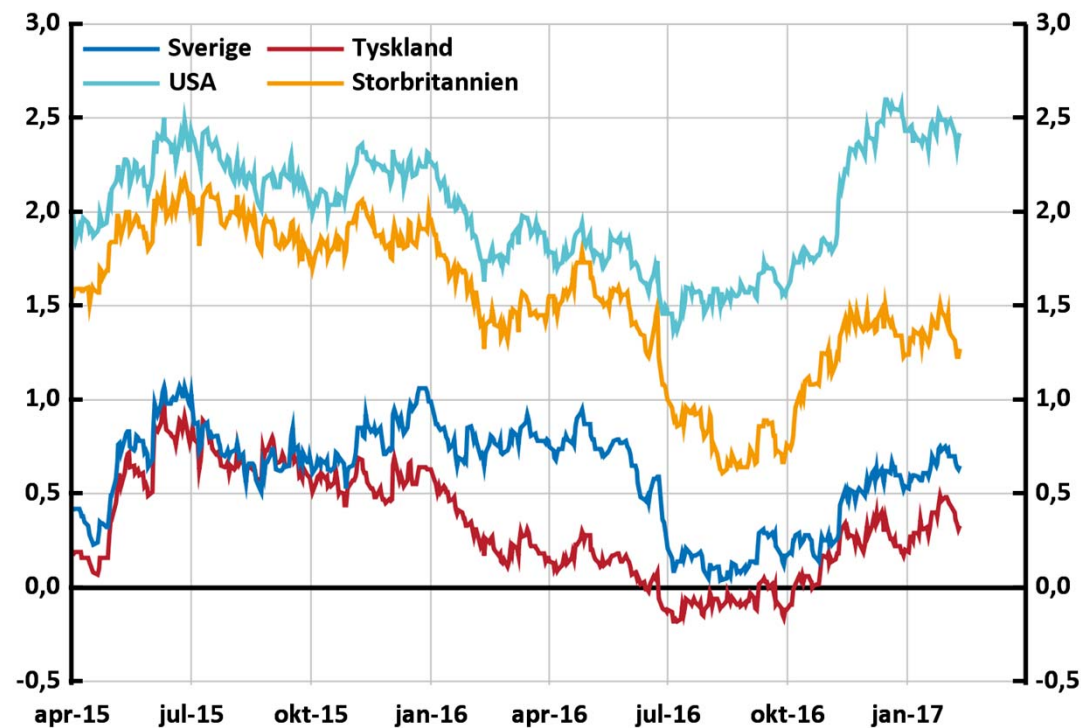

Anm. Terminsräntorna beskriver förväntad dagslåneränta, vilket inte alltid motsvarar styrräntan. I Sverige finns ingen publicerad dagslåneränta, men normalt följer den reporäntan väl. Heldragna linjer är skattade 2017-02-10, streckade linjer är skattade 2016-12-20.

Källor: Macrobond och Riksbanken

Diagram 2.2. Statsobligationsräntor, 10 års löptid

Procent

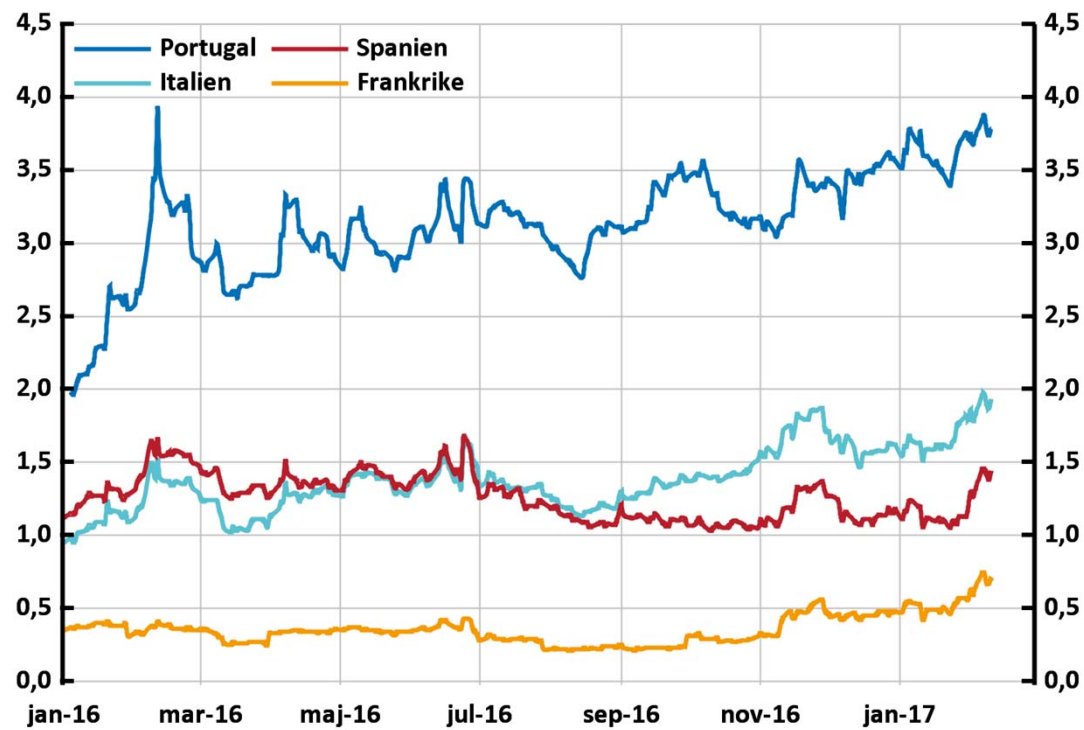

Anm. Nollkupongsräntor interpolerade från obligationskurser med Nelson-Siegel- metoden.

Källor: Macrobond och Riksbanken

Diagram 2.3. Ränteskillnader mot Tyskland, 10 år

Procentenheter

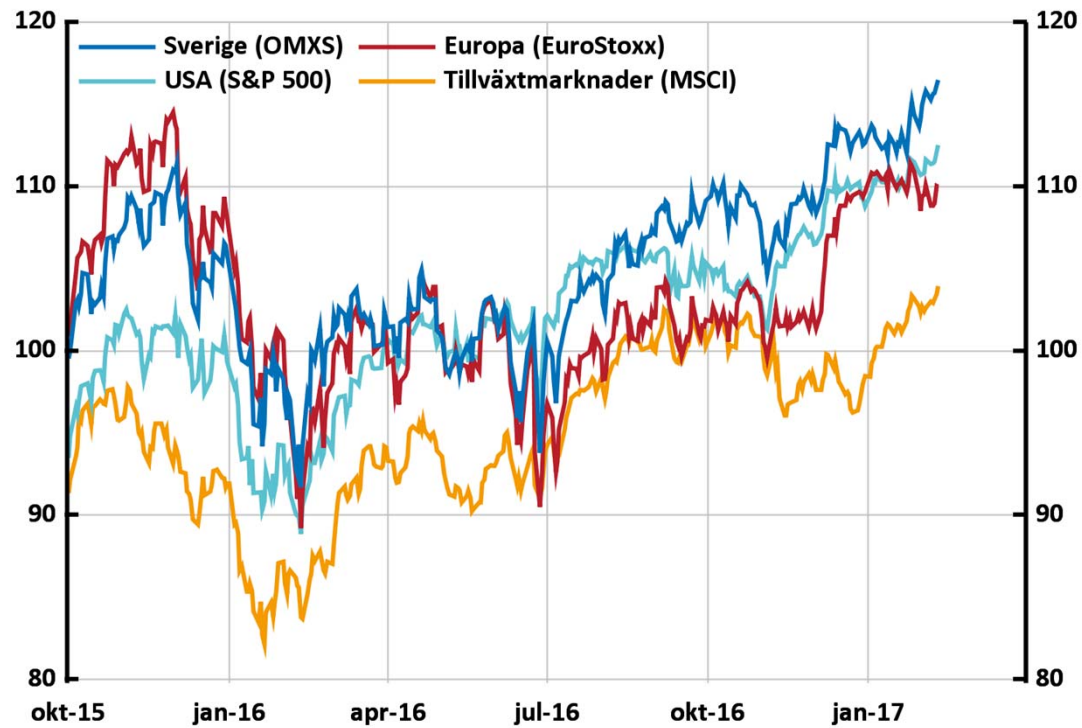
Anm. Ränteskillnaderna avser 10-åriga benchmark-obligationer.

Källor: Macrobond och Riksbanken

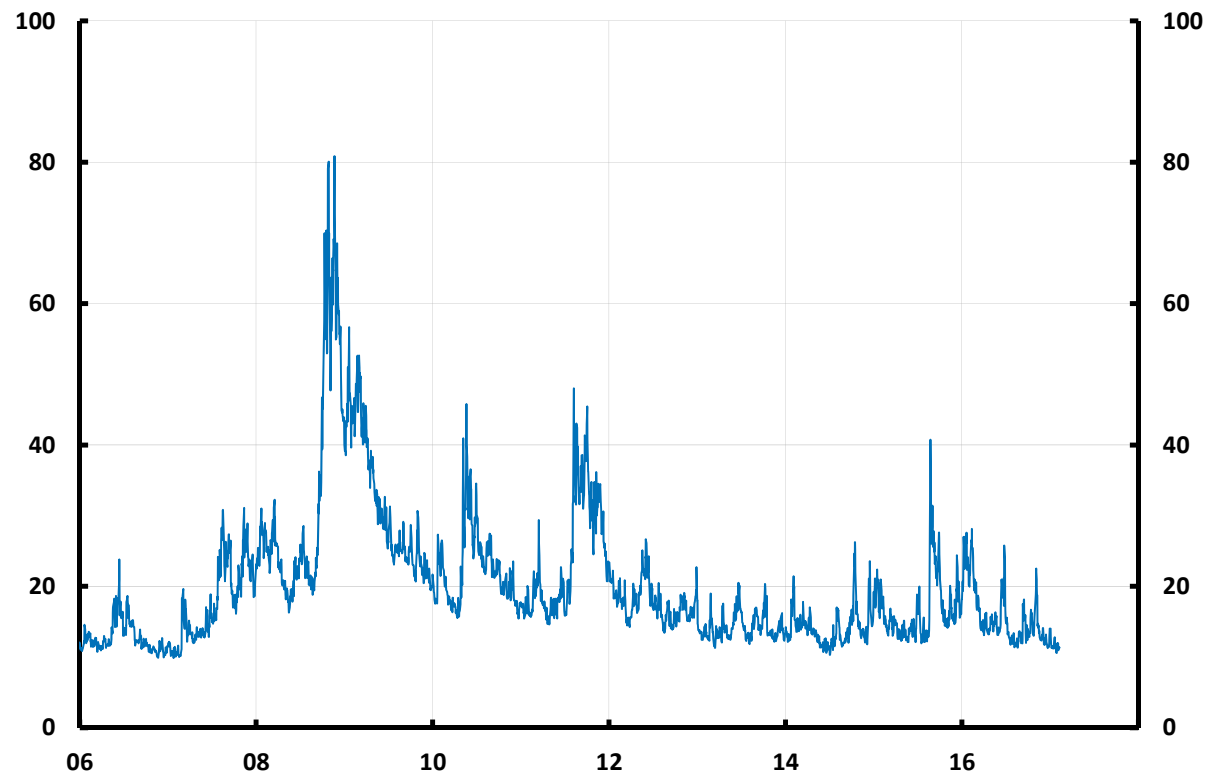
Diagram 2.4. Börsutveckling

Index, 2015-01-02 = 100

Källor: Macrobond och Thomson Reuters

Diagram 2.5. Volatilitet på aktiemarknaden, VIX-index

Källa: Macrobond

Diagram 2.6. Dollarns utveckling mot euron

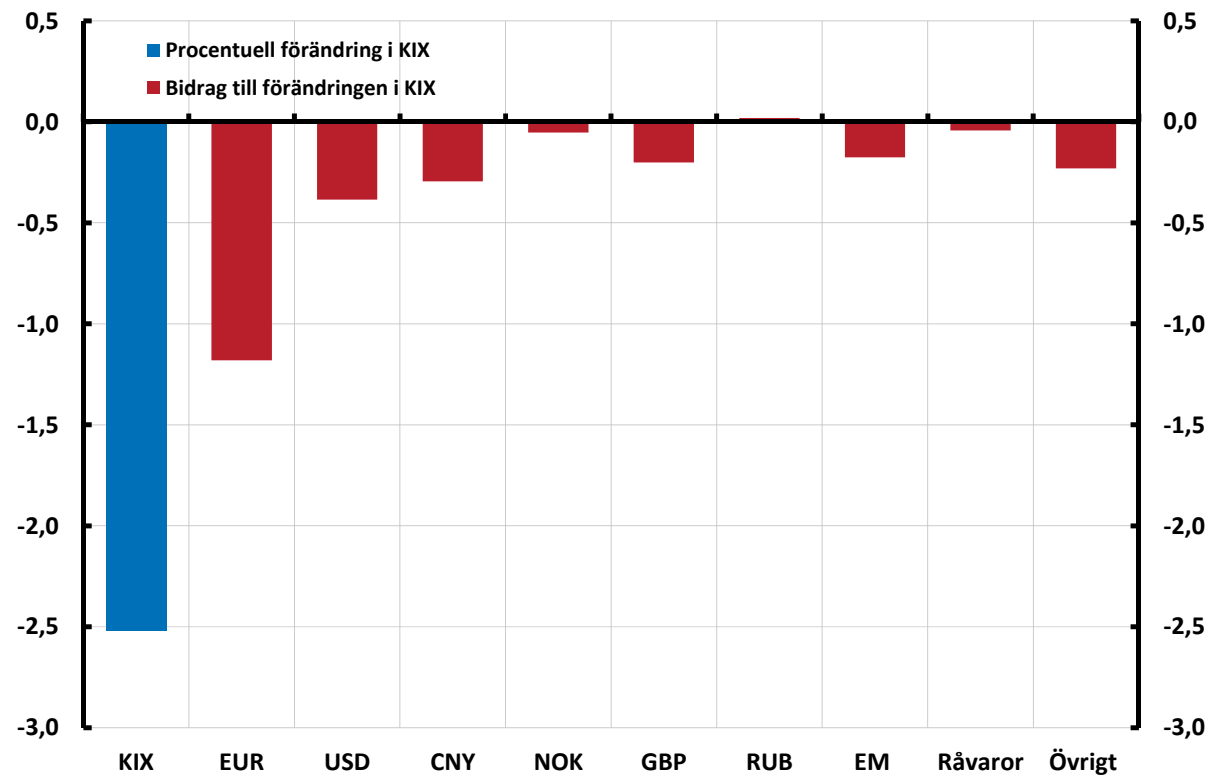
USD per EUR

Källa: Macrobond

Diagram 2.7. Bidrag och förändring i KIX-växelkurser

Procent respektive procentenheter

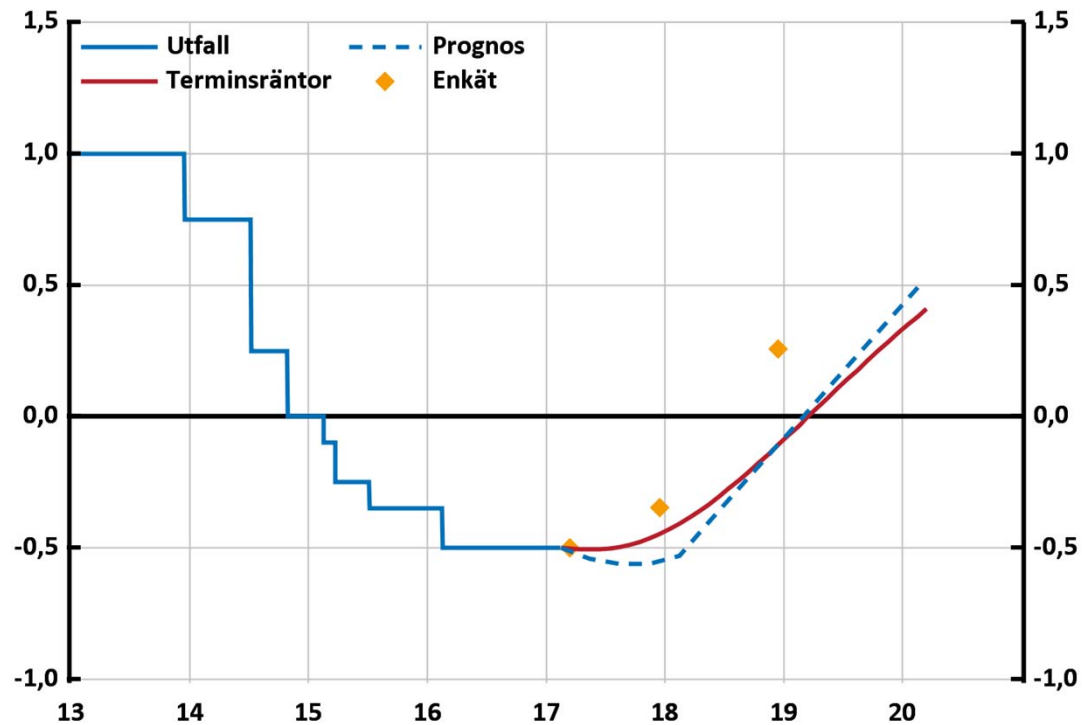
Anm. Diagrammet visar förändring i KIX och bidrag från olika valutor mellan 2016-12-21 och 2017-02-13.

EM avser Brasilien, Indien, Mexiko, Polen, Turkiet och Ungern. Råvaror avser Australien, Kanada och Nya Zeeland. Övrigt avser Danmark, Island, Japan, Schweiz, Sydkorea och Tjeckien.

Källor: Thomson Reuters och Riksbanken

Diagram 2.8. Reporänta och marknadens förväntningar

Procent, medelvärde

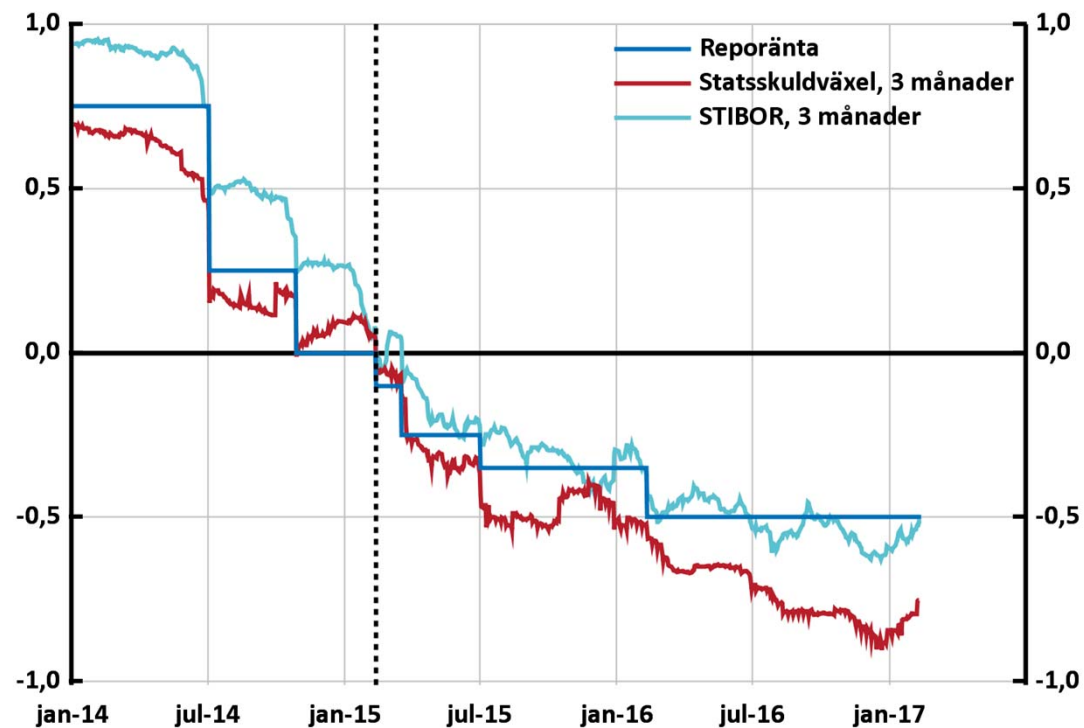

Anm. Terminsräntorna är skattade 2017-02-10 och är ett mått på förväntad reporänta. Enkät svar visar medelvärdet för penningmarknadsaktörer den 2017-01-12.

Källor: Macrobond, TNS Sifo Prospera och Riksbanken

Diagram 2.9. Korta marknadsräntor och reporäntan

Procent

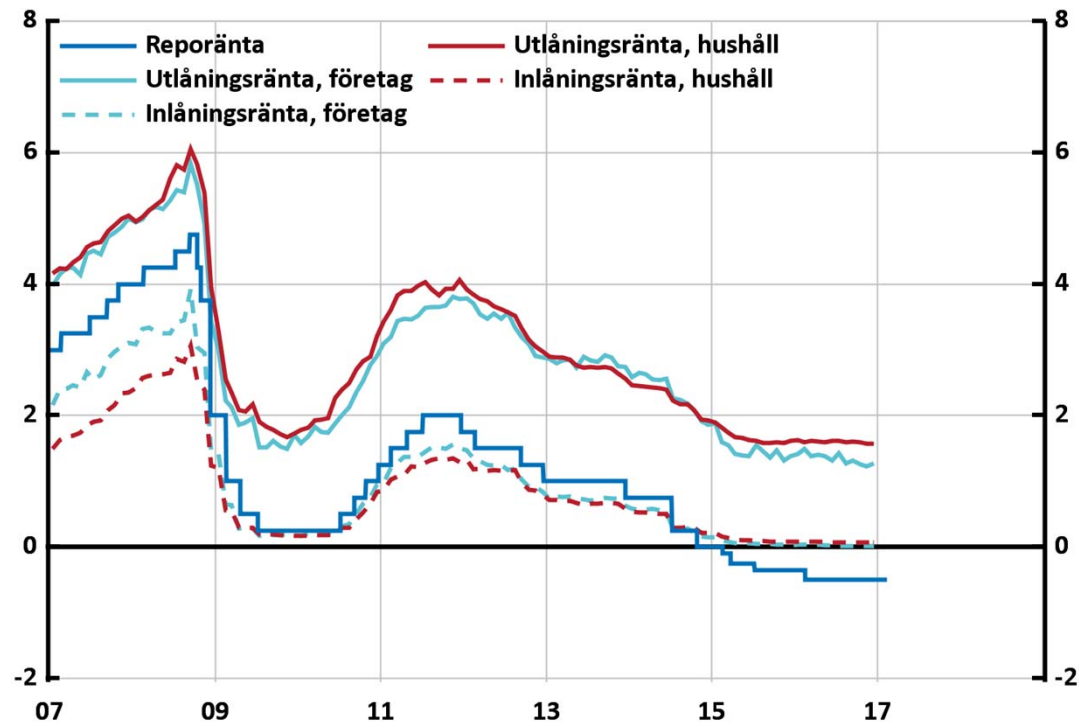

Anm. Streckad linje avser startpunkten för obligationsköpen.

Källor: Macrobond och Riksbanken

Diagram 2.10. Reporänta samt in- och utlåningsränta till hushåll och företag, nya avtal

Procent

Anm. MFI:s genomsnittliga in- och utlåningsränta för hushåll och företag.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 2.11. Utlåning till hushåll och företag

Årlig procentuell förändring

Anm. MFI:s utlåning till hushåll och icke-finansiella företag enligt finansmarknadsstatistiken justerat för omklassificeringar samt köpta och sålda lån från 2006.

Källa: SCB

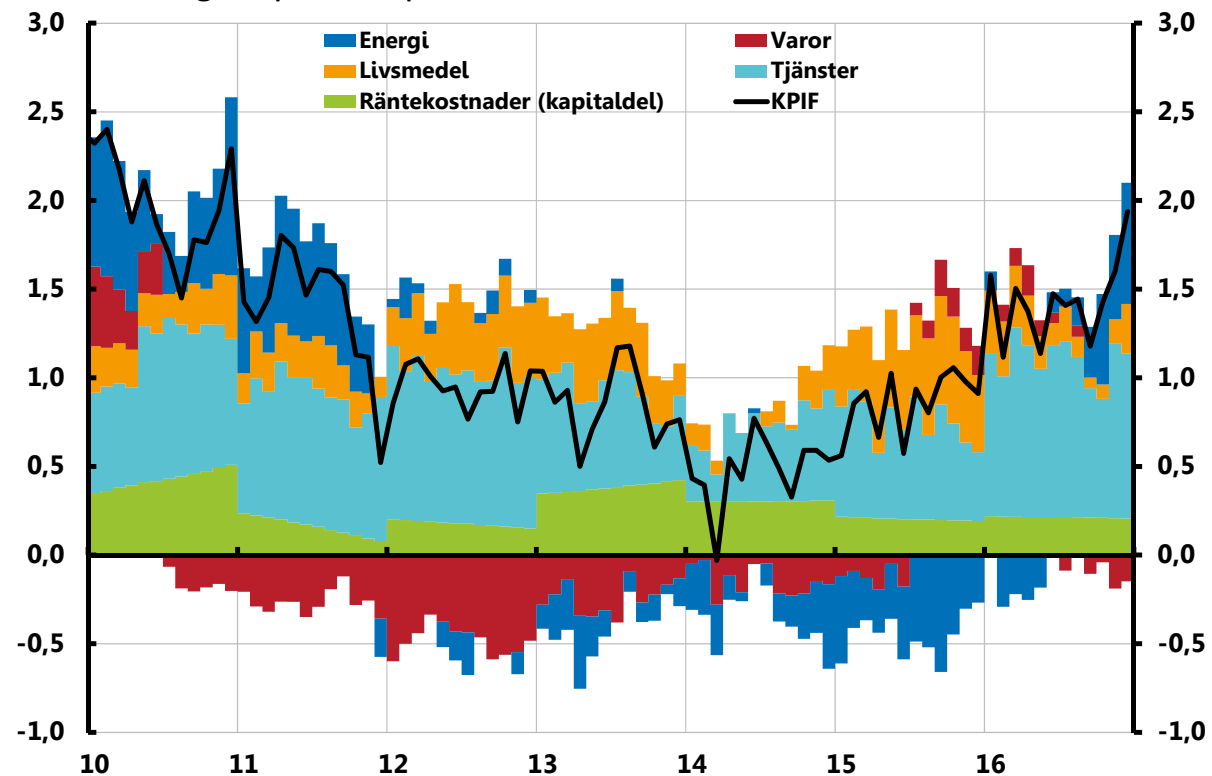
Kapitel 3

S V E R I G E S R I K S B A N K

Diagram 3.1. KPIF och bidrag till KPIF-inflationen

Årlig procentuell förändring respektive procentenheter

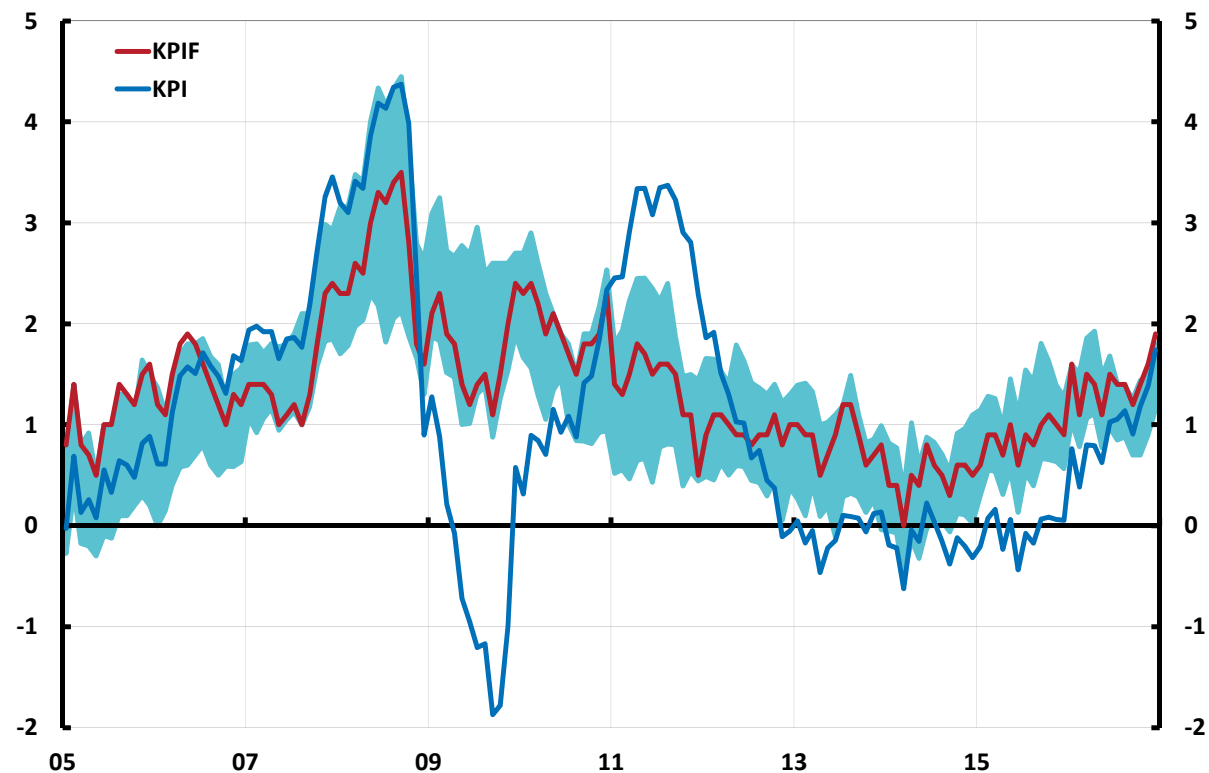

Anm. KPIF är KPI med fast bostadsränta. Energi utgör 8 procent, varor 26 procent, tjänster 45 procent, livsmedel 18 procent och räntekostnader 4 procent av den totala KPI korgen.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 3.2. KPI, KPIF och olika mått på underliggande inflation

Årlig procentuell förändring

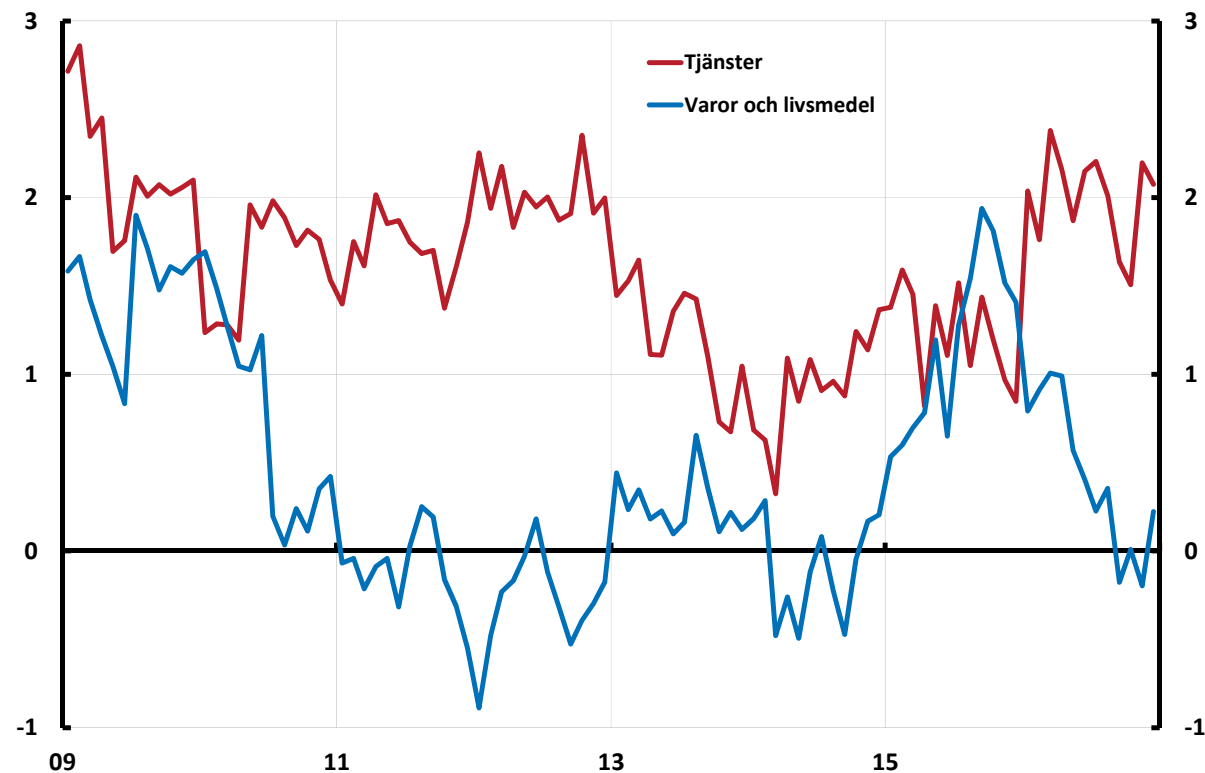

Anm. Fältet visar det högsta och lägsta utfallet bland olika mått på underliggande inflation. De mått som inkluderas är KPIF exklusive energi, KPIF med konstant skatt, UND24, Trim85, HIKP exklusive energi och icke förädlade livsmedel, persistensviktad.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 3.3. Varu- och tjänstepriser i KPI

Årlig procentuell förändring

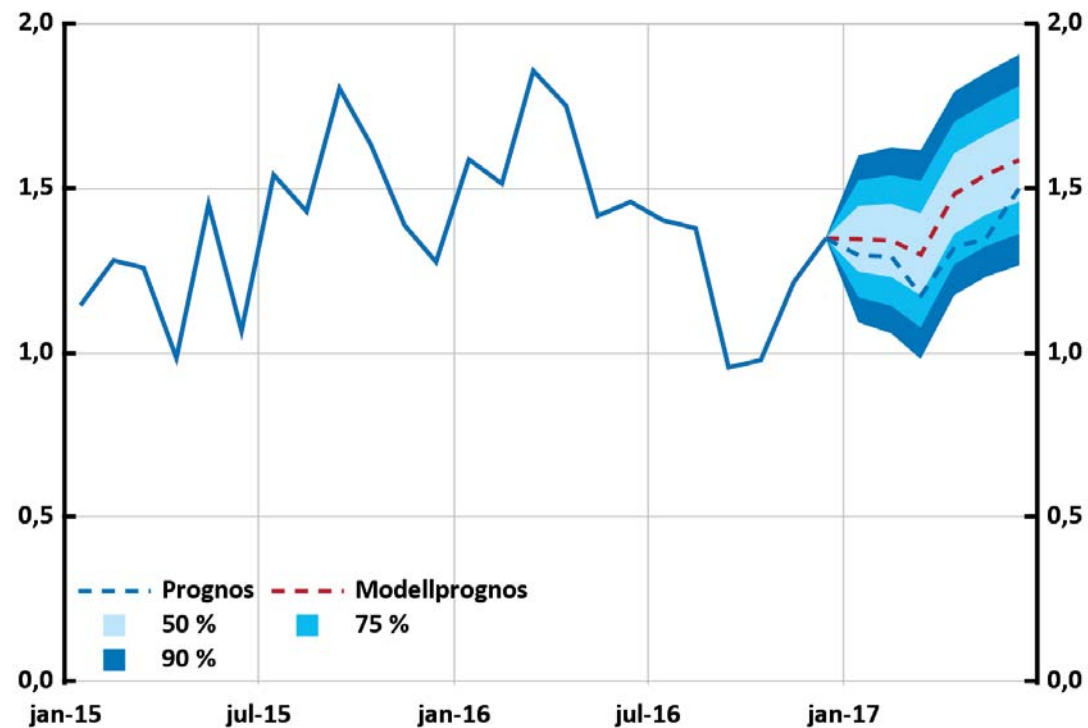

Anm. Varor och livsmedel är en sammanvägning av aggregaten varor och livsmedel i KPI. Dessa utgör tillsammans 43 procent av KPI. Tjänstepriserna utgör 45 procent av KPI.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 3.4. Modellprognos för KPIF exklusive energi med osäkerhetsintervall

Årlig procentuell förändring

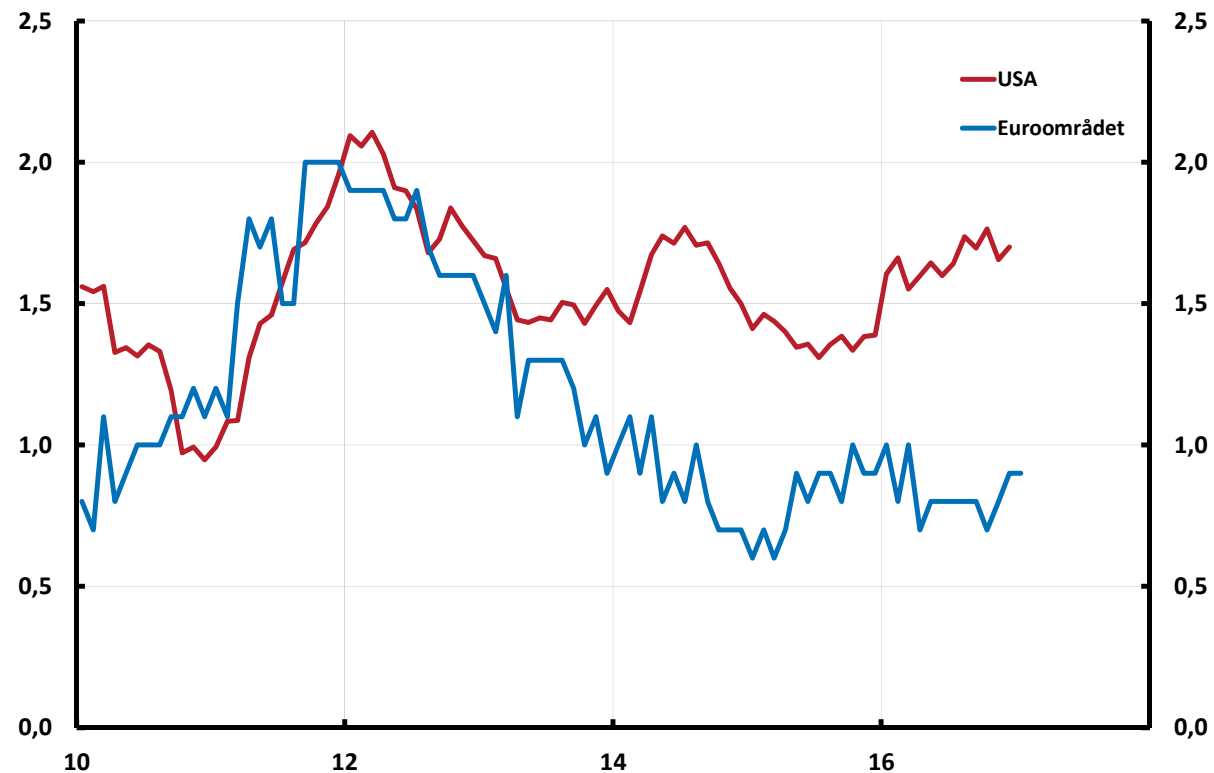

Anm. Osäkerhetsintervallen är baserade på modellens historiska prognosfel. KPIF är KPI med fast bostadsränta.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 3.5. Underliggande inflation i omvärlden

Årlig procentuell förändring

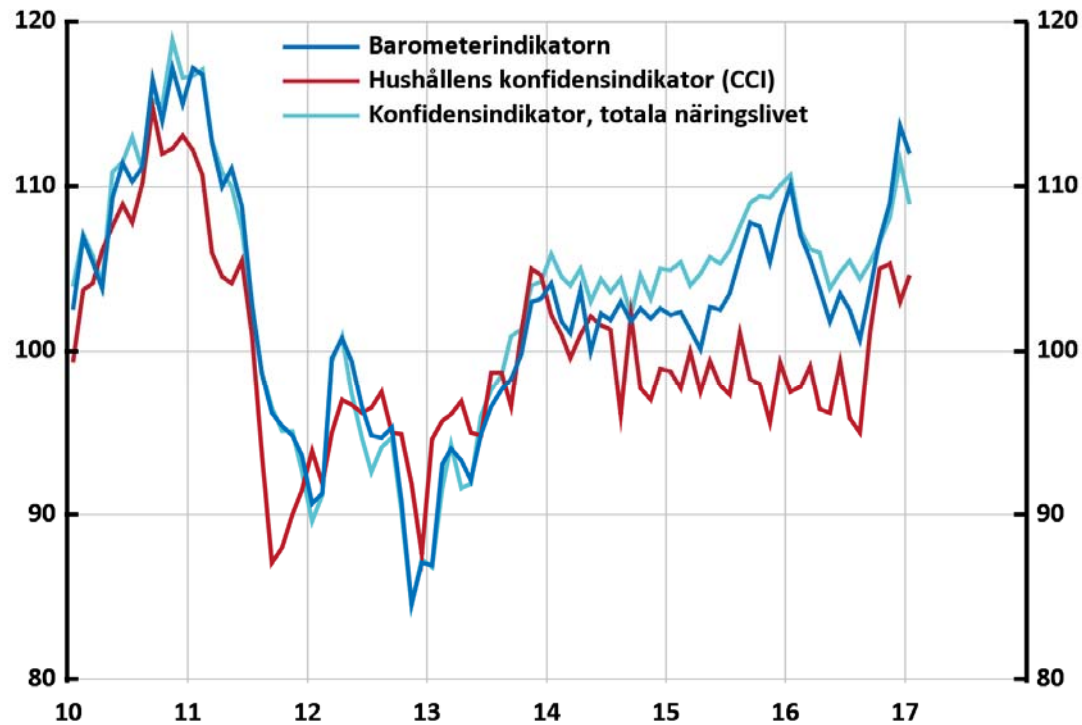

Anm. För euroområdet visas HIKP exklusive energi och icke förädlade livsmedel och för USA visas PCE exklusive energi och livsmedel.

Källor: Bureau of Economic Analysis och Eurostat

Diagram 3.6. Konfidensindikatorer

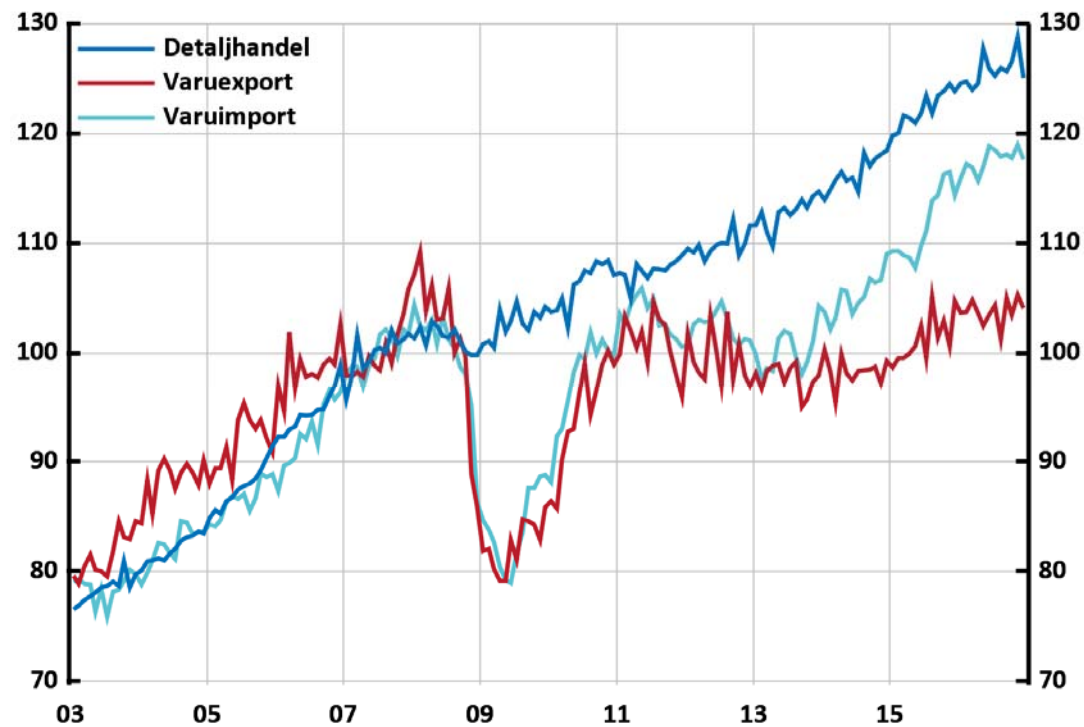
Index, medelvärde = 100, standardavvikelse = 10, säsongrensade data

Källa: Konjunkturinstitutet

Diagram 3.7. Indikatorer på efterfrågan

Index, 2007 = 100, säsongrensade data

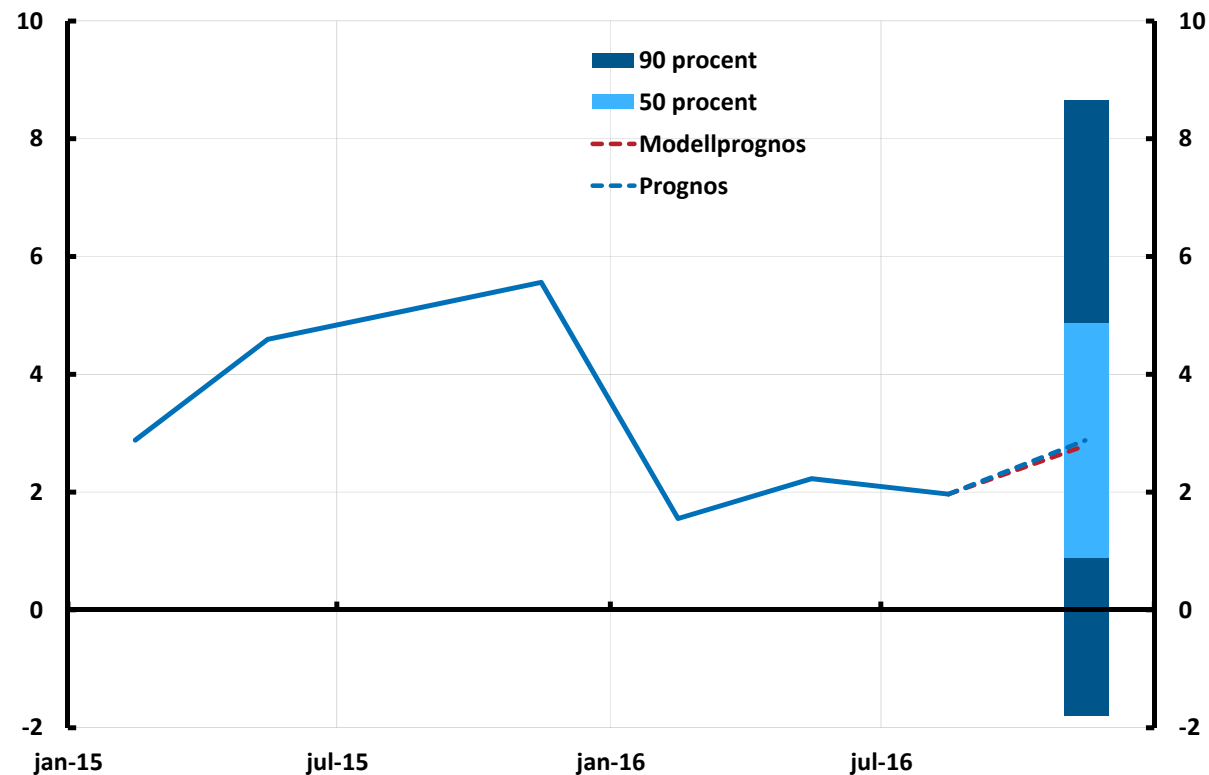

Källa: SCB

Diagram 3.8. Modellprognos BNP med osäkerhetsintervall

Kvartalsförändring i procent uppräknad i årstakt, säsongrensade data

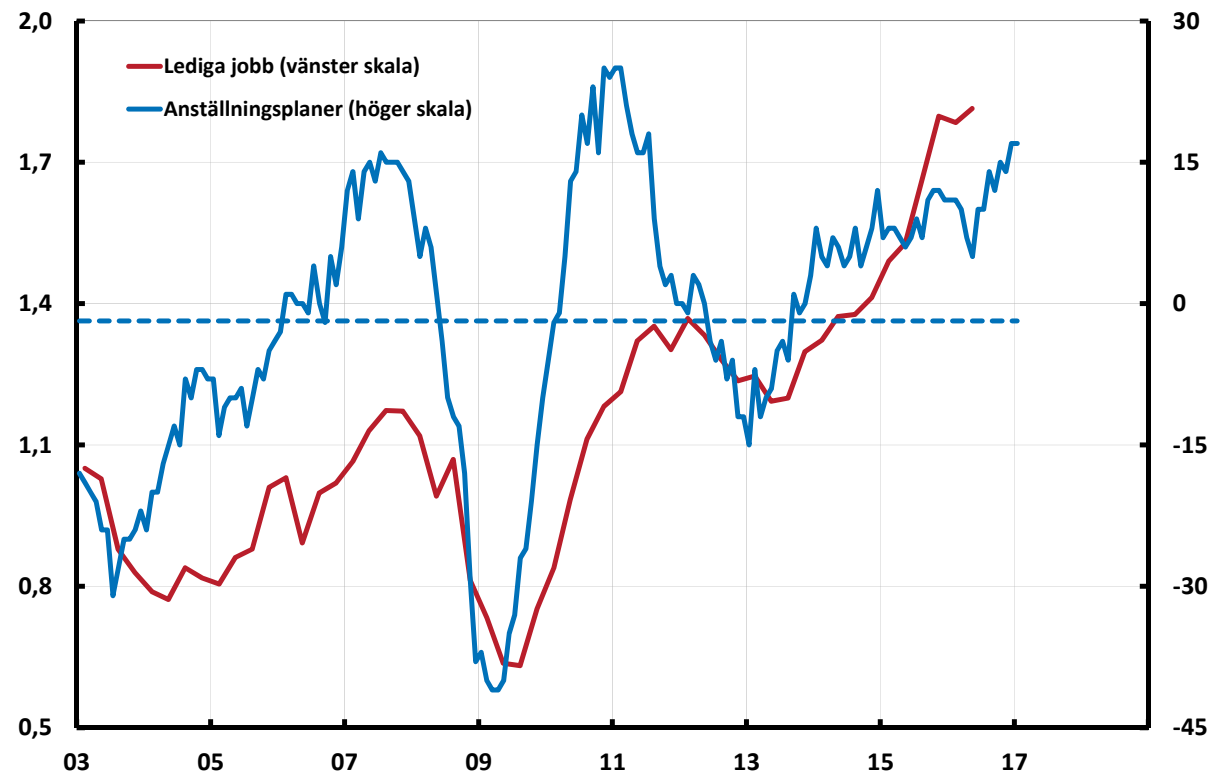
Anm. Modellprognosen är ett medelvärde av prognoser gjorda med olika statistiska modeller.

Osäkerhetsintervallen är baserade på modellernas historiska prognosfel. En förklaring till bredden i osäkerhetsintervallet är den utfallsmässigt stora variationen i tillväxt mellan olika kvartal.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 3.9. Lediga jobb och anställningsplaner

Procent av arbetskraften respektive netttotal, säsongrensade data

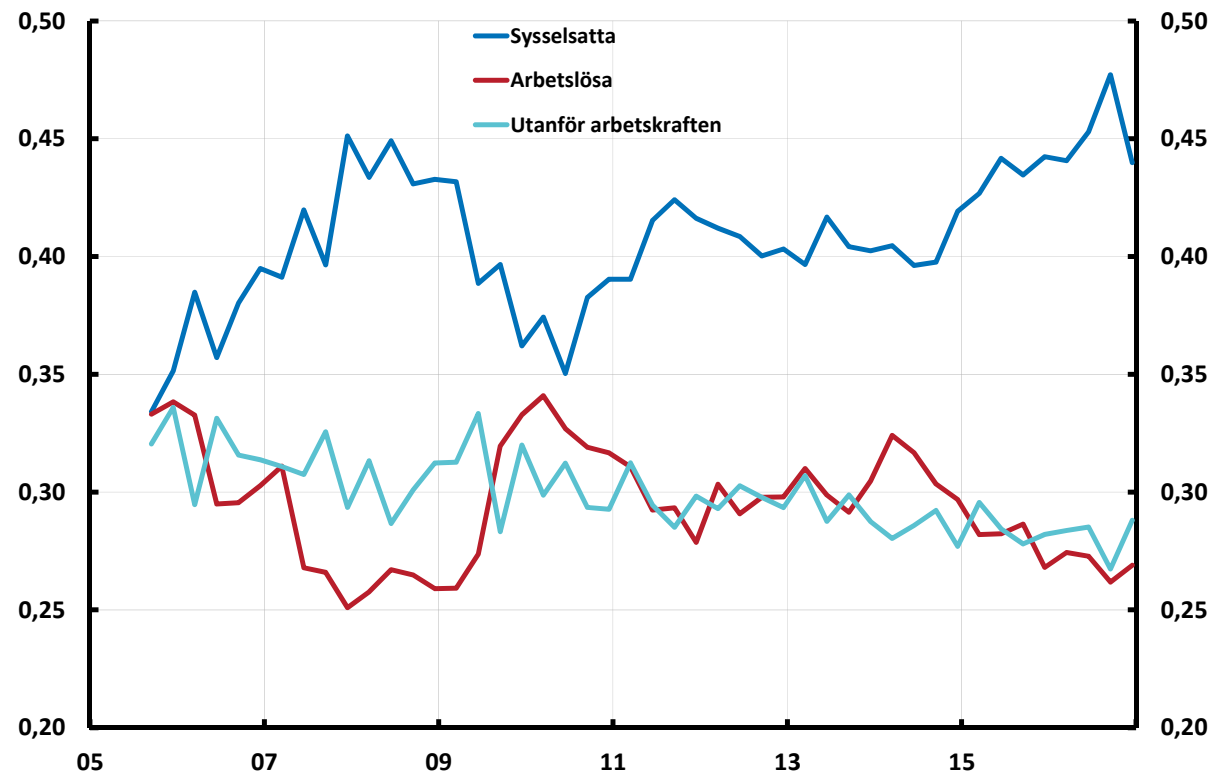

Anm. Anställningsplaner avser förväntningar om antal anställda i näringslivet på tre månaders sikt. Streckad linje avser genomsnittet sedan 2003.

Källor: Konjunkturinstitutet, SCB och Riksbanken

Diagram 3.10. Rekryteringar efter tidigare arbetskraftstillhörighet

Andel av totala rekryteringar, säsongrensade data

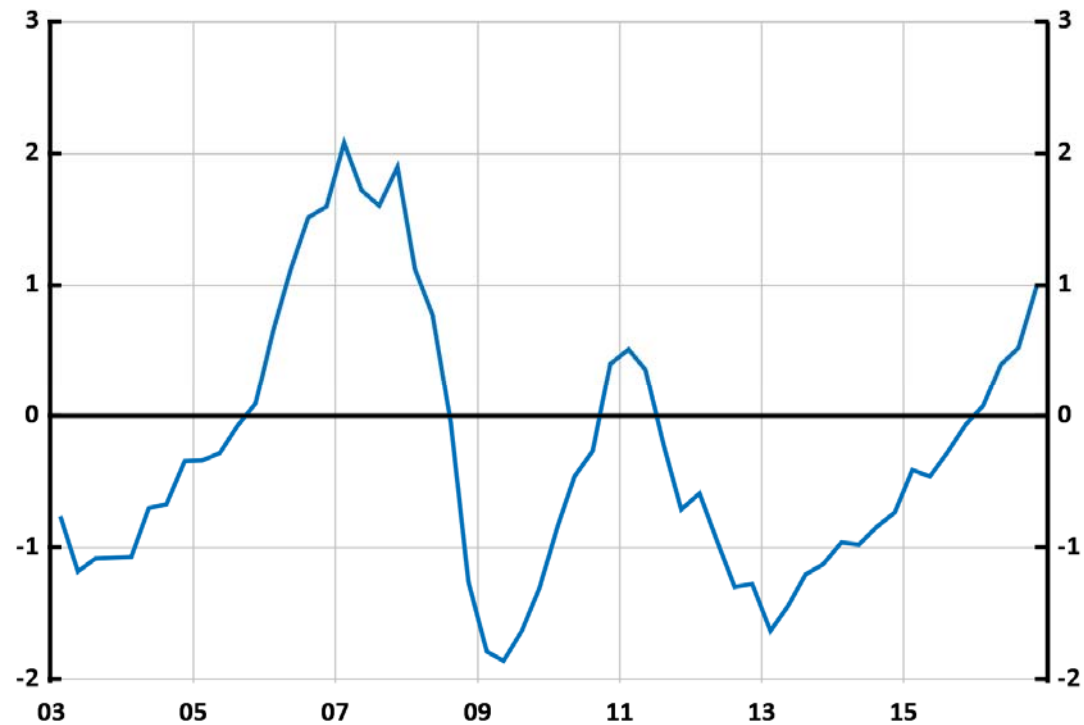

Anm. Rekryteringar avser enbart rekryteringar utanför företaget/organisationen.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 3.11 RU-indikatorn

Standardavvikelse

Anm. RU-indikatorn är ett mått på resursutnyttjandet. Den är normaliserad så att medelvärdet är 0 och standardavvikelsen är 1.

Källa: Riksbanken

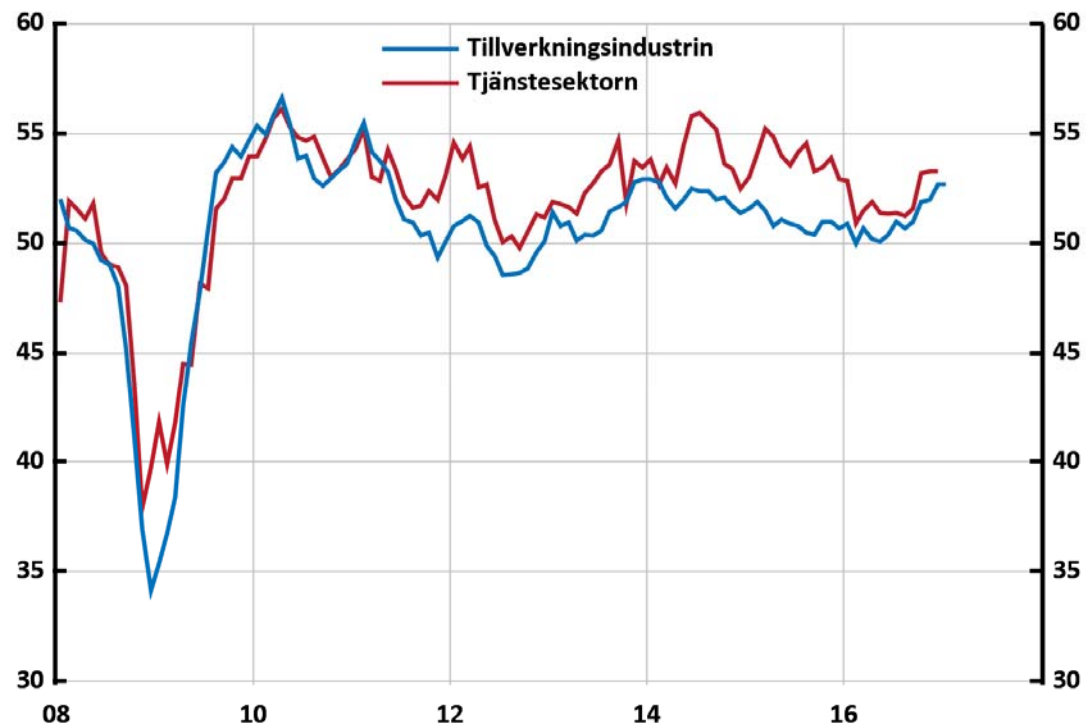
Kapitel 4

S V E R I G E S R I K S B A N K

Diagram 4.1. Globalt inköpschefsindex

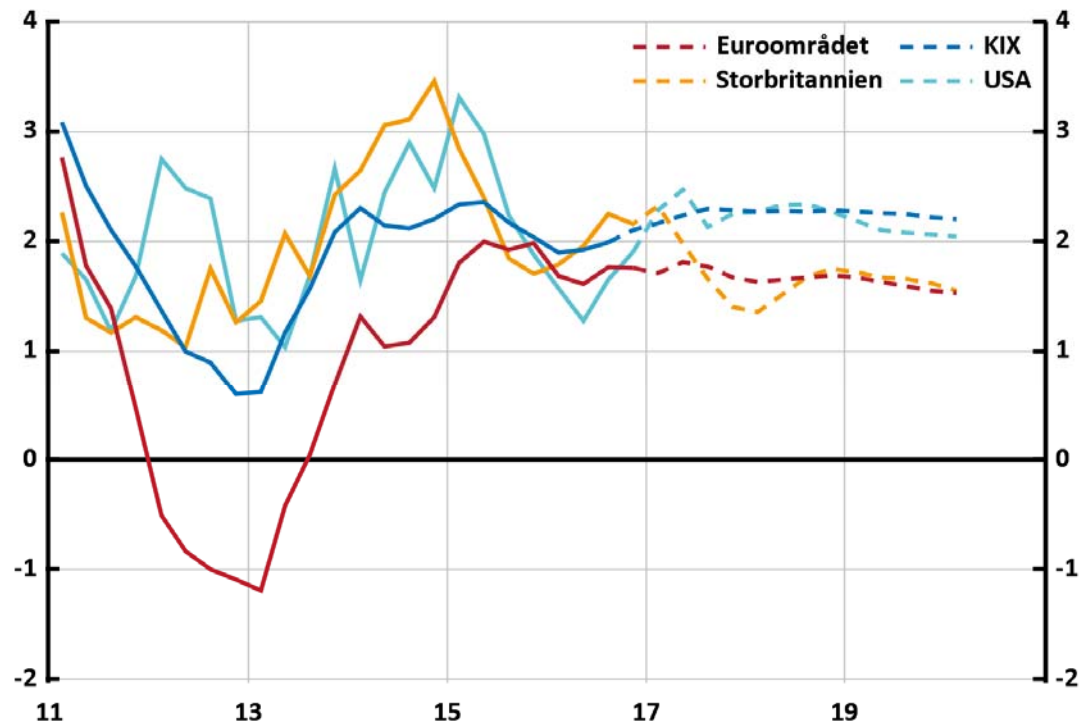
Index

Källa: Markit

Diagram 4.2. Tillväxt i olika länder och regioner

Årlig procentuell förändring

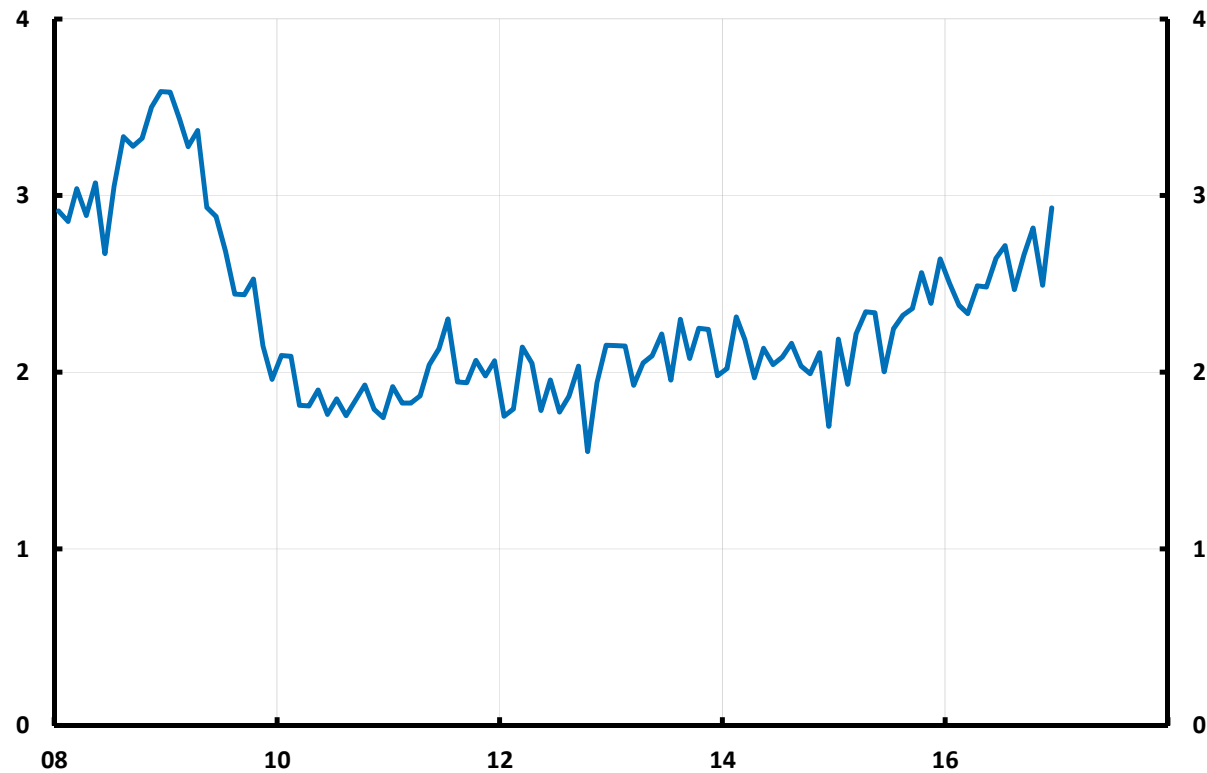

Anm. KIX är en sammanvägning av länder som är viktiga för Sveriges transaktioner med omvärlden.

Källor: Bureau of Economic Analysis, Eurostat, nationella källor, Office for National Statistics och Riksbanken

Diagram 4.3. Timlöner i USA

Årlig procentuell förändring, säsongsjusterade data

Anm. Genomsnittlig timlön i privat sektor.

Källa: Bureau of Labour Statistics

Diagram 4.4. Pris på råolja

USD per fat

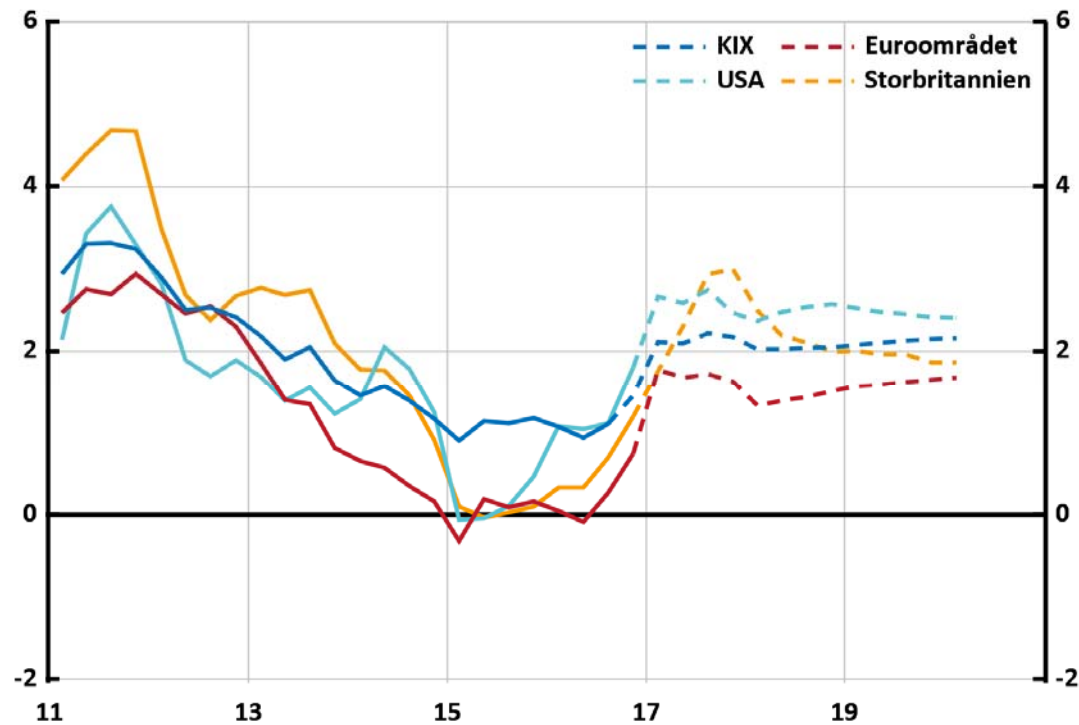

Anm. Brentolja, terminspriserna är beräknade som ett 15-dagars genomsnitt. Utfallet avser månadsgenomsnitt av spotpriset.

Källor: Macrobond och Riksbanken

Diagram 4.5. Inflation i olika länder och regioner

Årlig procentuell förändring

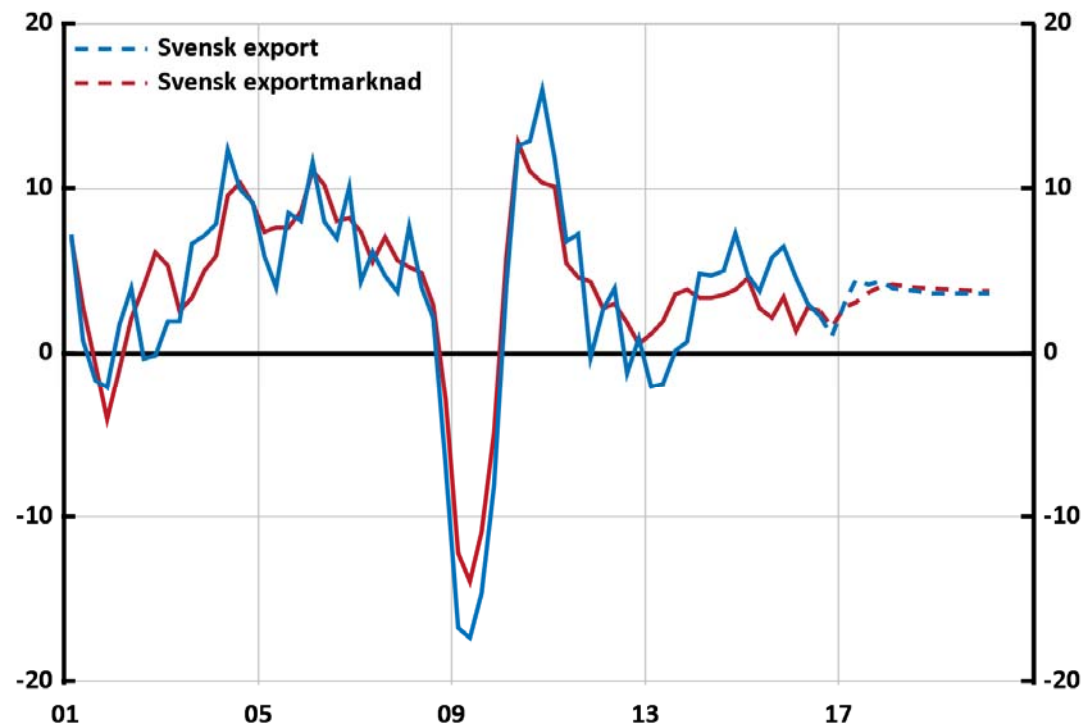

Anm. KIX är en sammanvägning av länder som är viktiga för Sveriges transaktioner med omvärlden. Vid beräkning av KIX-vägd inflation används HIKP för euroområdet och KPI för övriga länder. För euroområdet visas inflation mätt med HIKP och för USA och Storbritannien mätt med KPI.

Källor: Bureau of Labor Statistics, Eurostat, nationella källor, Office for National Statistics och Riksbanken

Diagram 4.6. Export och svensk exportmarknad

Årlig procentuell förändring, kalenderkorrigerade data

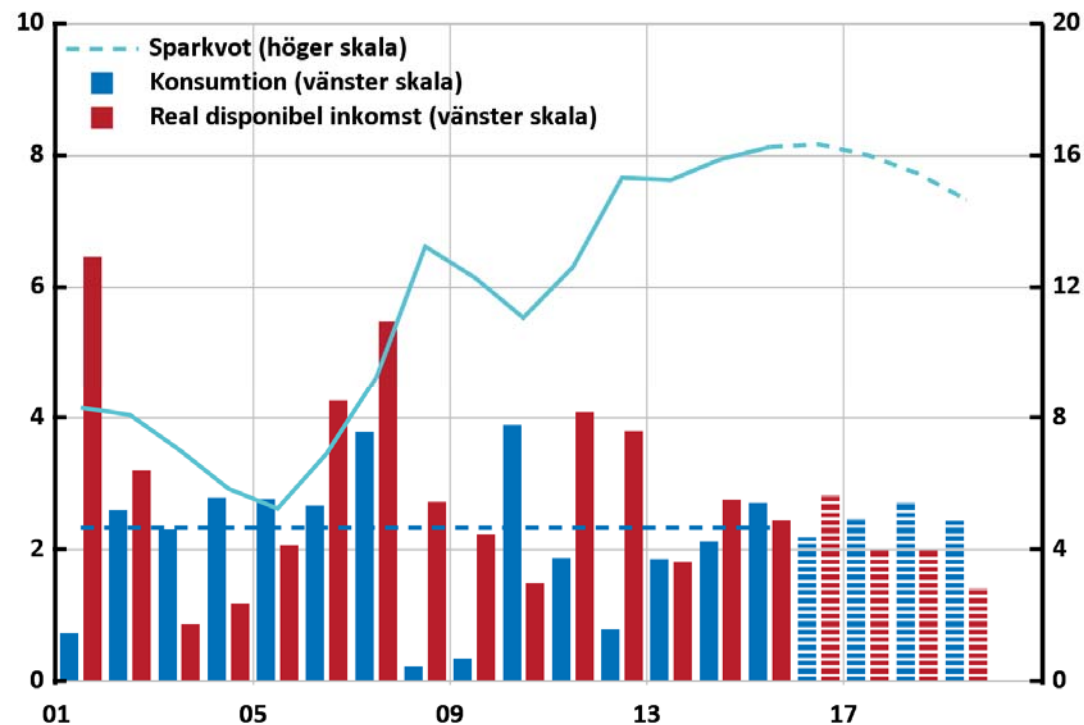

Anm. Index över svensk exportmarknad avser att mäta importefterfrågan i de länder som Sverige exporterar till. Den beräknas genom en sammanvägning av 32 länder och täcker cirka 85 procent av den totala svenska exportmarknaden.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 4.7. Hushållens reala disponibla inkomst, konsumtion och sparkvot

Årlig procentuell förändring respektive procent av disponibel inkomst

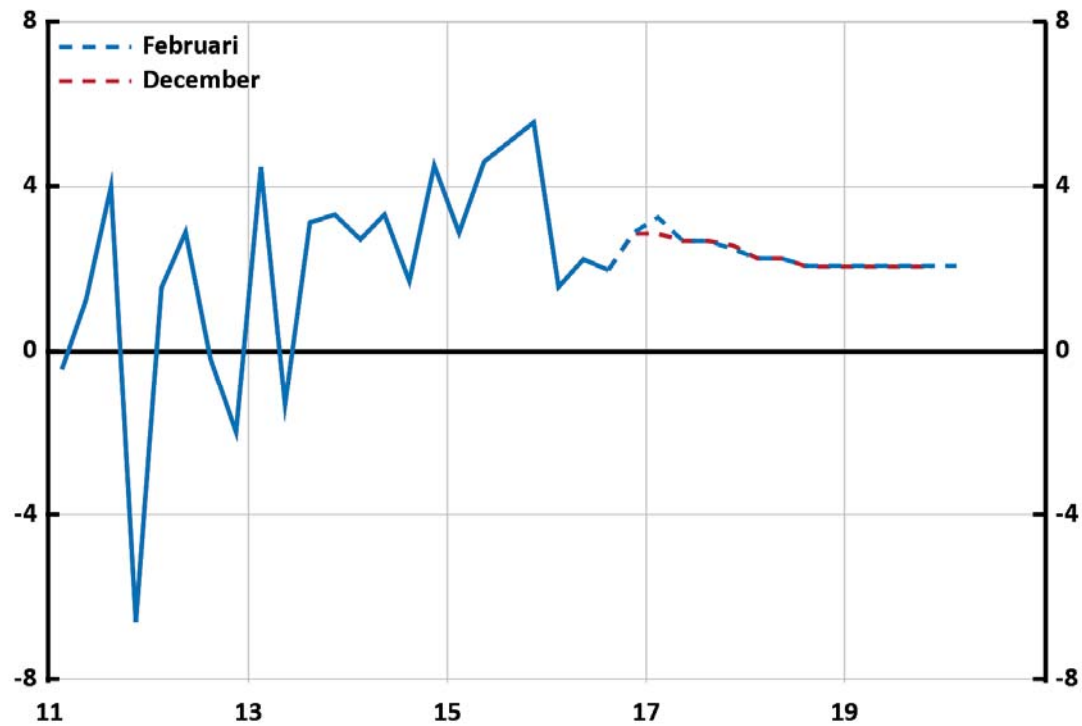

Anm. Sparkvoten är inklusive kollektivt försäringssparande. Disponibel inkomst är deflaterad med hushållens konsumtionsdeflator. Streckad linje avser genomsnitt av konsumtionen mellan 1994 och 2015.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 4.8. BNP i Sverige

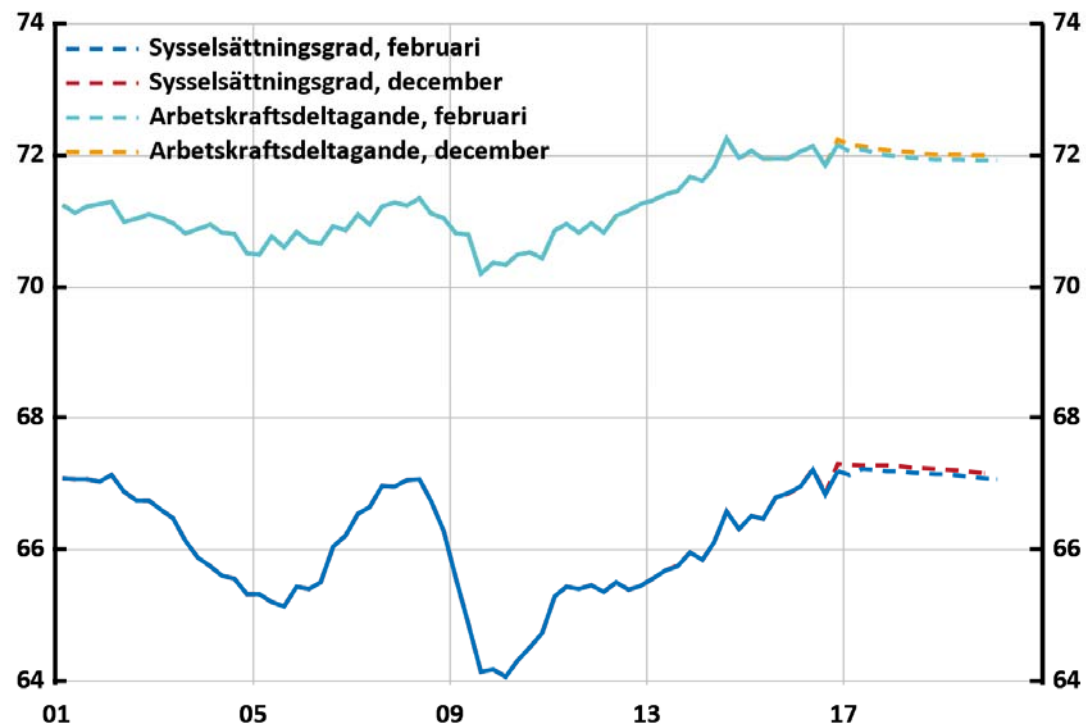
Kvartalsförändring i procent uppräknad till årstakt, säsongrensade data

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 4.9. Sysselsättningsgrad och arbetskraftsdeltagande

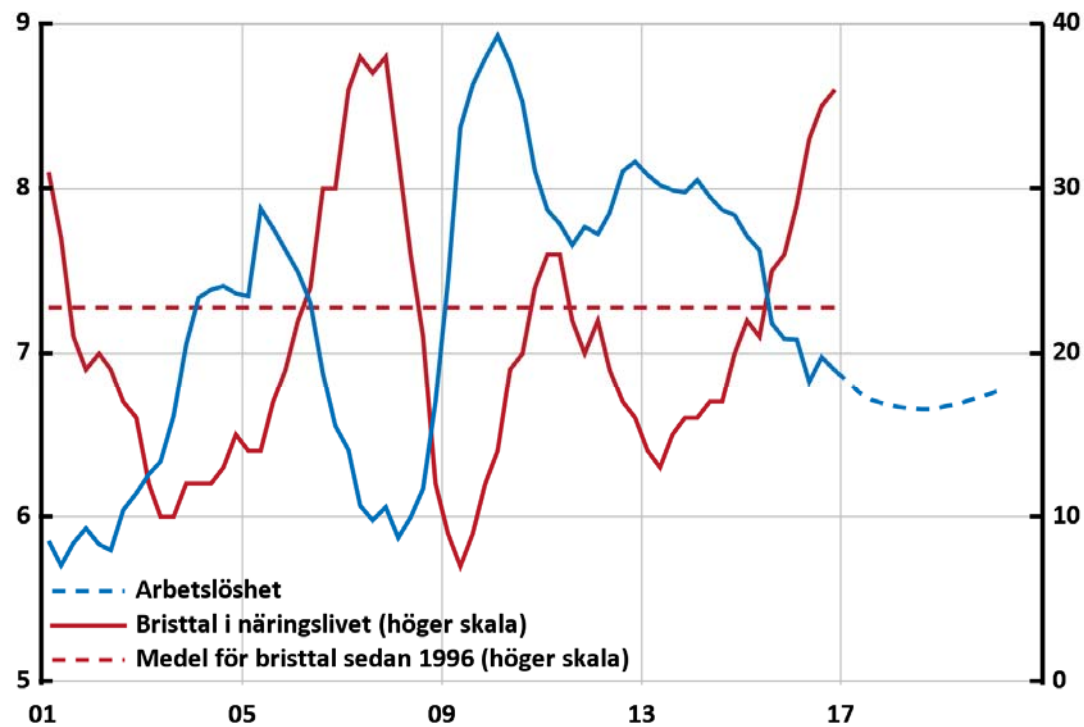
Sysselsättning och arbetskraft i procent av befolkningen, 15–74 år, säsongrensade data

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 4.10. Arbetslöshet och brist på arbetskraft

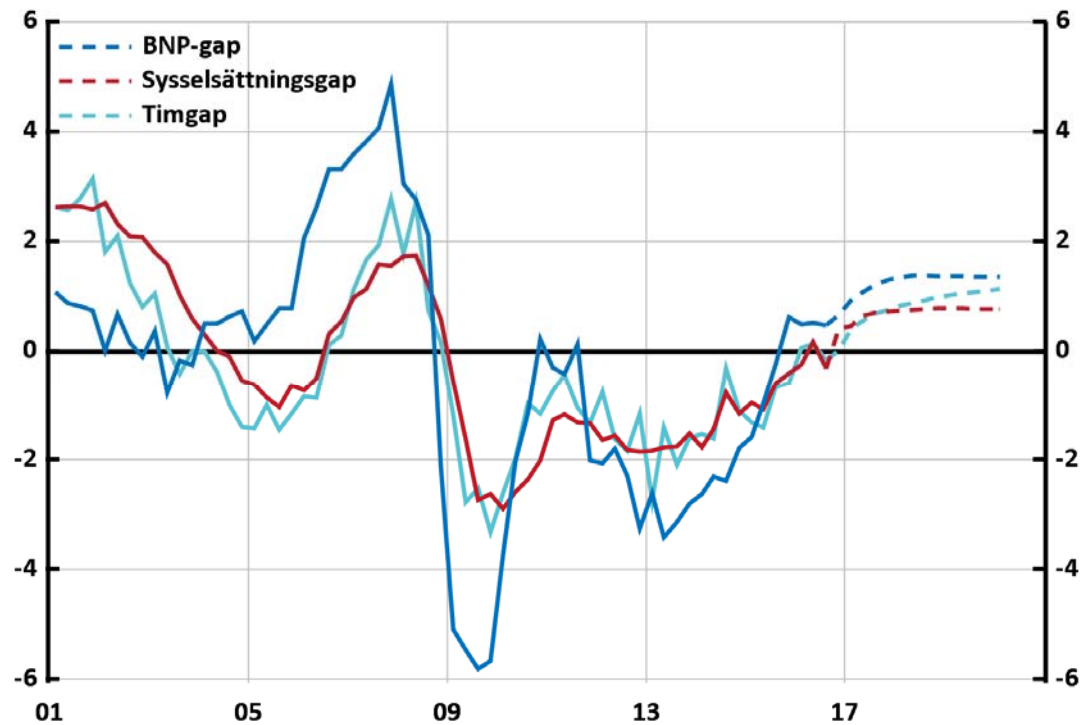
Procent av arbetskraften 15–74 år respektive netttotal

Källor: Konjunkturinstitutet, SCB och Riksbanken

Diagram 4.11. BNP-gap, sysselsättningsgap och timgap

Procent

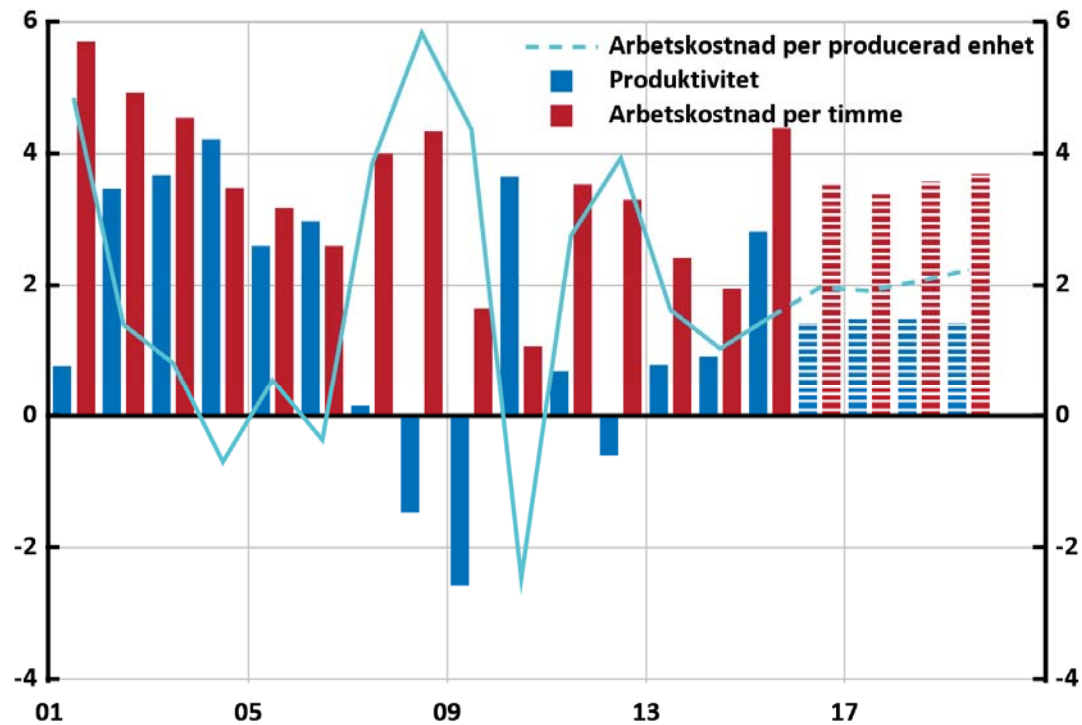
Anm. Gapen avser BNP:s, antalet arbetade timmars, respektive antalet sysselsattas avvikelse från Riksbankens bedömda trender.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 4.12. Kostnadstryck i hela ekonomin

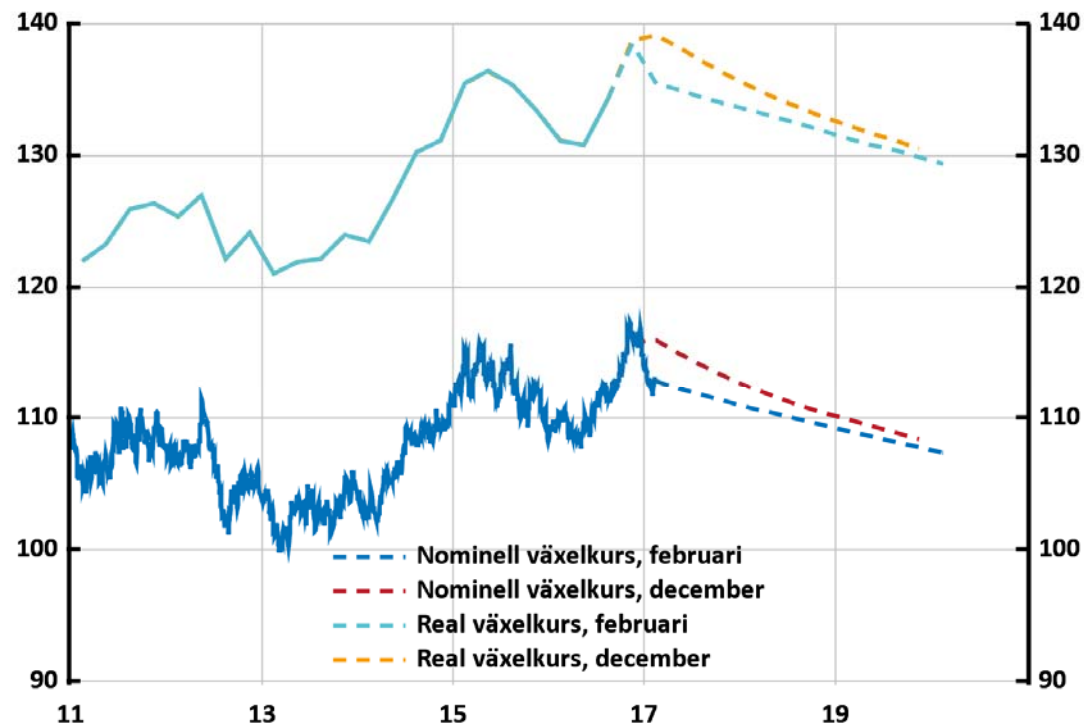
Årlig procentuell förändring

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 4.13. Real och nominell växelkurs, KIX

Index, 1992-11-18 = 100

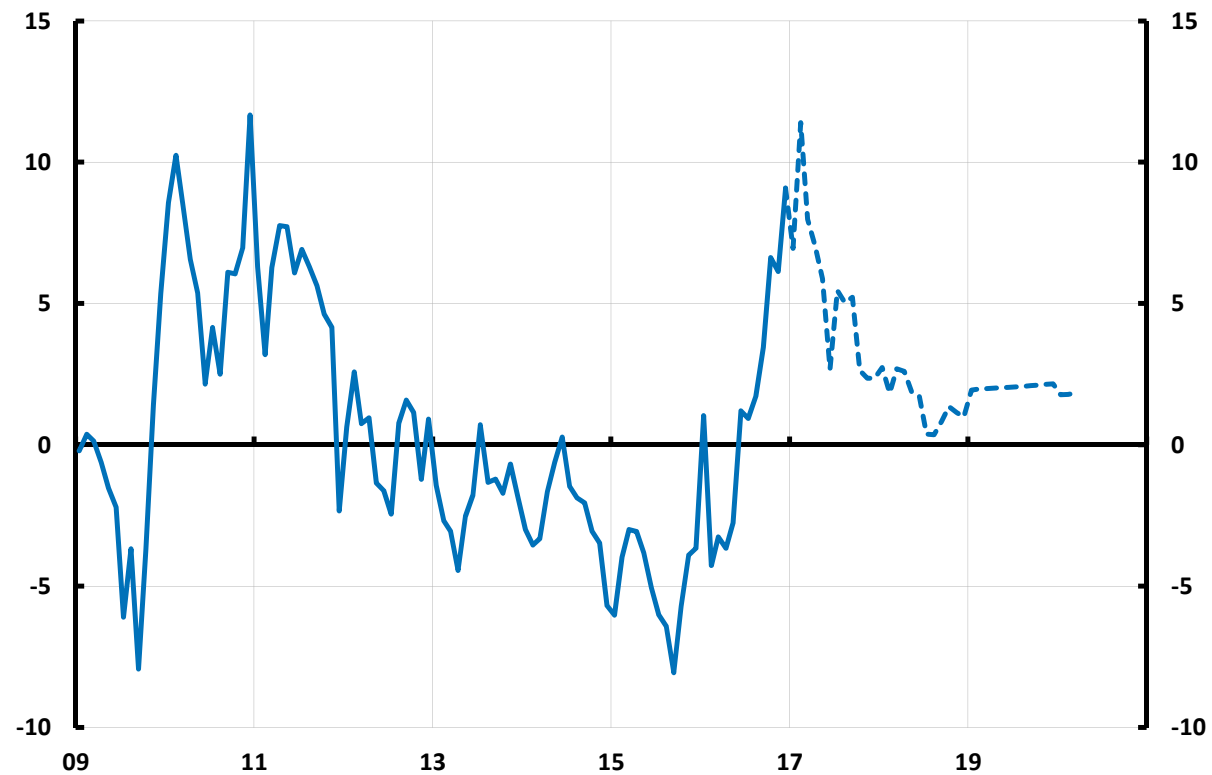

Anm. Real växelkurs är deflaterad med KPIF för Sverige och KPI för omvärlden. KPIF är KPI med fast bostadsränta. Utfall är dagsdata för nominell växelkurs, utfall för real växelkurs samt prognoser avser kvartalsmedelvärden. KIX är en sammanvägning av länder som är viktiga för Sveriges transaktioner med omvärlden.

Källor: Nationella källor, SCB och Riksbanken

Diagram 4.14. Energipriser i KPI

Årlig procentuell förändring

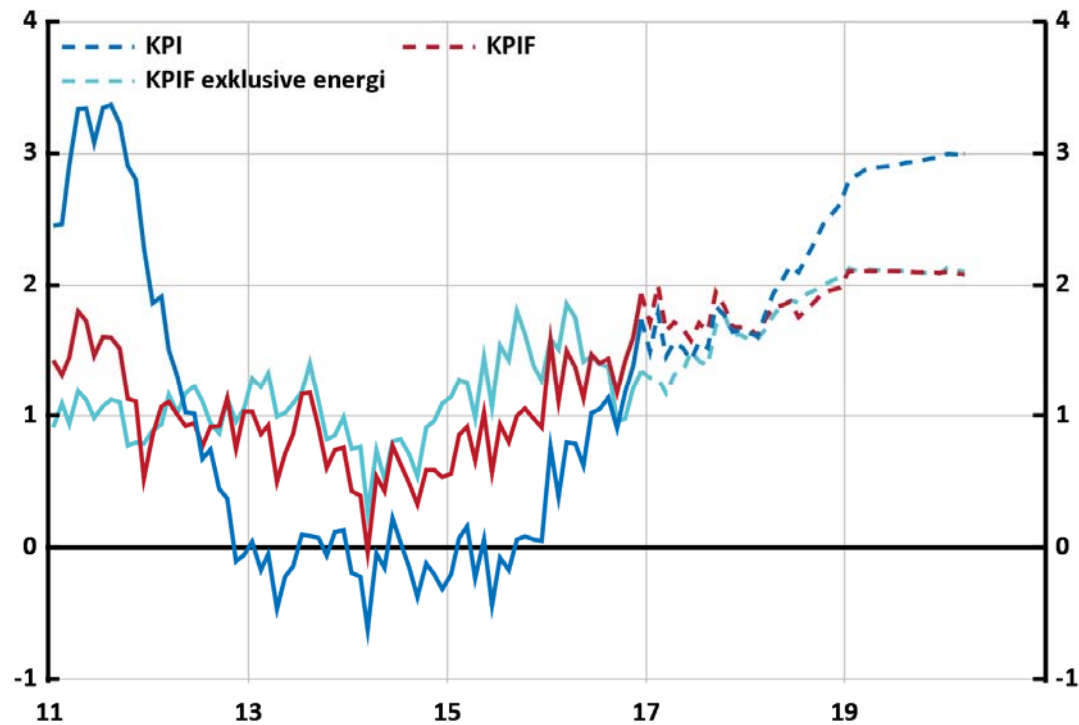

Anm. Energipriser i KPI är en sammanvägning av prisutvecklingen på el- och drivmedelspriser och utgör 7,6 procent av KPI.

Källa: SCB och Riksbanken

Diagram 4.15. KPI, KPIF och KPIF exklusive energi

Årlig procentuell förändring

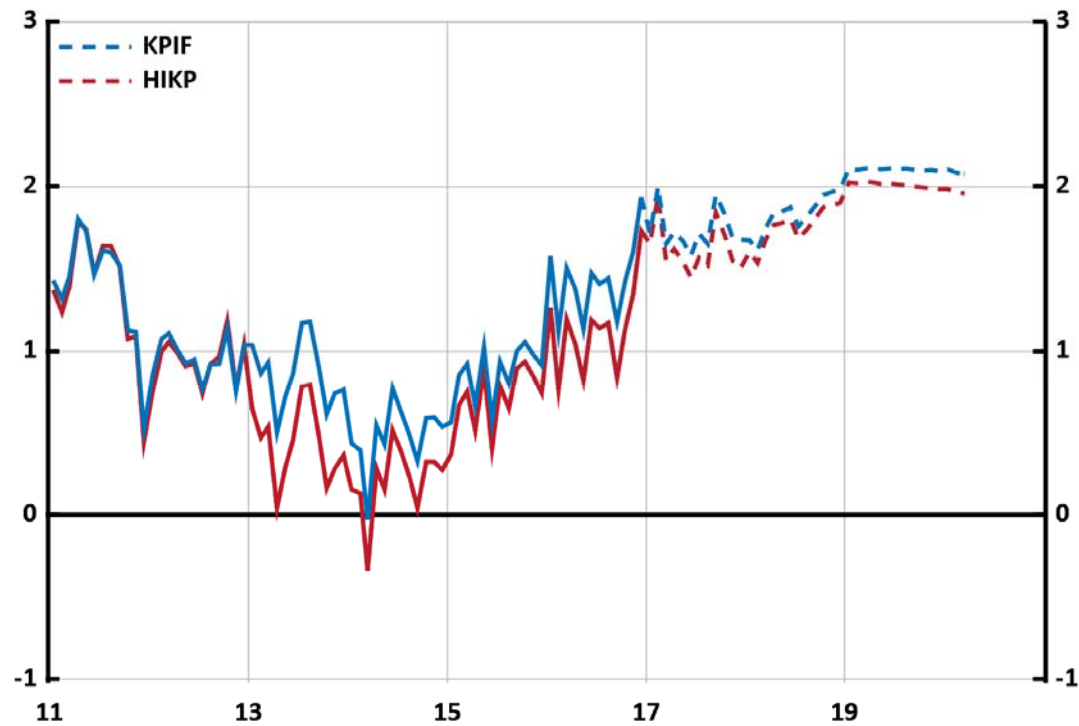

Anm. KPIF är KPI med fast bostadsränta.

Källor: SCB och Riksbanken

Diagram 4.16. KPIF och HIKP

Årlig procentuell förändring

Anm. KPIF är KPI med fast bostadsränta.

Källor: SCB och Riksbanken

Tabeller

S V E R I G E S R I K S B A N K

Bedömningen vid föregående penningpolitiska rapport anges inom parentes.

Tabell 1. Reporänteprognos
Procent, kvartalsmedelvärden

	2016 kv 4	2017 kv 1	2017 kv 2	2018 kv 1	2019 kv 1	2020 kv 1
Reporänta	-0,5	-0,5 (-0,5)	-0,5 (-0,6)	-0,5 (-0,5)	0,0 (0,0)	0,5

Källa: Riksbanken

Tabell 2. Inflation
Årlig procentuell förändring, årsgenomsnitt

	2015	2016	2017	2018	2019
KPI	0,0	1,0 (1,0)	1,6 (1,4)	2,1 (2,2)	2,9 (3,0)
KPIF	0,9	1,4 (1,4)	1,7 (1,6)	1,8 (1,9)	2,1 (2,1)
KPIF exkl. energi	1,4	1,4 (1,4)	1,5 (1,3)	1,9 (2,0)	2,1 (2,1)
HIKP	0,7	1,1 (1,1)	1,6 (1,5)	1,8 (1,8)	2,0 (2,0)

Anm. KPIF är KPI med fast bostadsränta. HIKP är ett EU-harmoniserat index för konsumentpriser.

Källor: SCB och Riksbanken

Tabell 3. Finansiella prognoser i sammanfattning
Procent om ej annat anges, årsgenomsnitt

	2015	2016	2017	2018	2019
Reporänta	-0,3	-0,5 (-0,5)	-0,5 (-0,6)	-0,3 (-0,3)	0,2 (0,2)
10-årsränta	0,8	0,5 (0,5)	1,0 (1,1)	1,8 (2,0)	2,4 (2,8)
Växelkurs, KIX, 1992-11-18 = 100	112,6	111,7 (111,7)	112,0 (114,5)	110,1 (111,3)	108,4 (109,2)
Offentligt finansiellt sparande*	0,2	0,5 (0,4)	0,2 (0,1)	0,5 (0,3)	0,8 (0,6)

* Procent av BNP

Källor: SCB och Riksbanken

Tabell 4. Internationella förutsättningar
 Årlig procentuell förändring om ej annat anges

BNP	PPP-vikter	KIX-vikter	2015	2016	2017	2018	2019
Euroområdet	0,14	0,47	1,9	1,7 (1,6)	1,7 (1,6)	1,7 (1,7)	1,6 (1,6)
USA	0,16	0,08	2,6	1,6 (1,6)	2,3 (2,5)	2,3 (2,3)	2,1 (2,1)
Japan	0,05	0,02	1,2	1,0 (1,0)	1,1 (1,0)	0,9 (0,8)	0,8 (0,8)
Kina	0,15	0,08	6,9	6,7 (6,7)	6,4 (6,2)	5,8 (5,8)	5,7 (5,7)
KIX-vägd	0,75	1,00	2,2	2,0 (2,0)	2,2 (2,2)	2,3 (2,3)	2,2 (2,3)
Världen (PPP-vägd)	1,00	—	3,2	3,1 (3,2)	3,4 (3,5)	3,6 (3,6)	3,7 (3,7)

Anm. Kalenderkorrigerade tillväxttakter. PPP-vikter avser köpkraftsjusterade BNP-vikter i världen enligt IMF. Riksbanken uppdaterar vikterna för kronindexet KIX i början av varje år, med tre års eftersläpning. Siffrorna i tabellen är baserade på nya KIX-vikter för 2014 som används för 2017 och ett antagande om att vikterna under kommande prognosår kommer att utvecklas i enlighet med trenden under de tidigare fem åren.

KPI	2015	2016	2017	2018	2019
Euroområdet (HIKP)	0,0	0,2 (0,2)	1,7 (1,4)	1,4 (1,4)	1,6 (1,6)
USA	0,1	1,3 (1,2)	2,6 (2,7)	2,5 (2,5)	2,5 (2,5)
Japan	0,8	-0,1 (-0,1)	0,7 (0,7)	1,4 (1,5)	1,7 (1,8)
KIX-vägd	1,1	1,1 (1,1)	2,2 (2,0)	2,0 (2,1)	2,1 (2,1)

	2015	2016	2017	2018	2019
Styrränta i omvärlden, procent	0,1	-0,1 (-0,1)	-0,1 (-0,1)	0,0 (0,0)	0,2 (0,2)
Råoljepris, USD/fat Brent	53,5	45,1 (44,6)	56,4 (55,7)	56,6 (56,9)	56,2 (57,3)
Svensk exportmarknad	3,2	2,1 (2,0)	3,4 (3,2)	4,1 (4,0)	3,8 (3,9)

Anm. Styrränta i omvärlden avser en sammanvägning av USA, euroområdet, Norge och Storbritannien.

Källor: Eurostat, IMF, Intercontinental Exchange, nationella källor, OECD och Riksbanken

Tabell 5. Försörjningsbalans
 Årlig procentuell förändring om ej annat anges

	2015	2016	2017	2018	2019
Hushållens konsumtion	2,7	2,2 (2,2)	2,5 (2,4)	2,7 (2,7)	2,4 (2,4)
Offentlig konsumtion	2,5	3,6 (3,6)	1,6 (2,0)	1,1 (1,4)	1,1 (1,2)
Fasta bruttoinvesteringar	7,0	6,9 (7,1)	3,4 (3,5)	3,1 (2,8)	2,8 (2,8)
Lagerinvesteringar*	0,3	0,2 (0,3)	-0,1 (0,0)	0,0 (0,0)	0,0 (0,0)
Export	5,6	3,0 (2,9)	3,6 (2,9)	3,6 (3,6)	3,6 (3,6)
Import	5,5	4,3 (4,4)	3,4 (3,5)	4,0 (4,0)	4,0 (4,0)
BNP	4,1	3,4 (3,4)	2,5 (2,4)	2,2 (2,2)	2,1 (2,1)
BNP, kalenderkorrigerad	3,8	3,2 (3,2)	2,7 (2,6)	2,3 (2,4)	2,1 (2,1)
Slutlig inhemsk efterfrågan*	3,5	3,5 (3,6)	2,4 (2,4)	2,3 (2,3)	2,1 (2,1)
Nettoexport*	0,3	-0,4 (-0,5)	0,2 (-0,1)	0,0 (0,0)	0,0 (0,0)
Bytesbalans (NR), procent av BNP	4,7	4,2 (4,2)	4,3 (3,9)	4,1 (3,7)	3,9 (3,5)

* Bidrag till BNP-tillväxten, procentenheter

Anm. Siffrorna avser faktiska, ej kalenderkorrigerade, tillväxttakter, om ej annat anges. NR avser nationalräkenskaperna.

Källor: SCB och Riksbanken

Tabell 6. Produktion och sysselsättning

Årlig procentuell förändring om ej annat anges

	2015	2016	2017	2018	2019
Folkmängd, 15–74 år	0,7	0,9 (0,9)	1,1 (1,0)	0,7 (0,7)	0,6 (0,6)
Potentiellt arbetade timmar	0,8	0,7 (0,7)	0,6 (0,6)	0,5 (0,5)	0,5 (0,5)
BNP, kalenderkorrigerad	3,8	3,2 (3,2)	2,7 (2,6)	2,3 (2,4)	2,1 (2,1)
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	1,0	1,8 (1,9)	1,2 (1,2)	0,9 (0,8)	0,6 (0,6)
Sysselsatta, 15–74 år	1,4	1,5 (1,5)	1,3 (1,3)	0,7 (0,7)	0,5 (0,5)
Arbetskraft, 15–74 år	0,8	1,0 (1,0)	1,1 (1,0)	0,6 (0,6)	0,6 (0,6)
Arbetslöshet, 15–74 år*	7,4	6,9 (6,9)	6,7 (6,7)	6,7 (6,7)	6,7 (6,7)

* Procent av arbetskraften

Anm. Med potentiellt arbetade timmar avses den långsiktigt hållbara nivån på antal arbetade timmar enligt Riksbankens bedömning.

Källor: SCB och Riksbanken

Tabell 7. Löner och arbetskostnader i hela ekonomin

Årlig procentuell förändring, kalenderkorrigerade data om ej annat anges

	2015	2016	2017	2018	2019
Timlön, KL	2,4	2,5 (2,5)	3,0 (3,1)	3,3 (3,4)	3,5 (3,6)
Timlön, NR	3,5	2,9 (2,8)	3,4 (3,4)	3,6 (3,6)	3,7 (3,7)
Arbetsgivaravgifter*	0,9	0,6 (0,6)	0,0 (0,0)	0,0 (0,0)	0,0 (0,0)
Arbetskostnad per timme, NR	4,4	3,5 (3,4)	3,4 (3,4)	3,6 (3,6)	3,7 (3,7)
Produktivitet	2,8	1,4 (1,3)	1,5 (1,4)	1,5 (1,5)	1,4 (1,4)
Arbetskostnad per producerad enhet	1,5	2,1 (2,0)	1,9 (1,9)	2,1 (2,0)	2,2 (2,3)

* Bidrag till ökningen av arbetskostnaderna, procentenheter

Anm. KL avser konjunkturlönestatistiken och NR avser nationalräkenskaperna. Arbetskostnad per timme definieras som summan av egentliga löner, sociala avgifter och löneskatter dividerad med totalt antal arbetade timmar, säsongrensade data. Arbetskostnad per producerad enhet definieras som arbetskostnad dividerad med säsongrensat förädlingsvärde i fast pris.

Källor: Medlingsinstitutet, SCB och Riksbanken